

Op Maat

Kadernota integrale veiligheid 2011 t/m 2014
gemeente Heerenveen

Vastgesteld door de raad op 8 december 2011

Op Maat

Kadernota integrale veiligheid 2011 t/m 2014
gemeente Heerenveen

Vastgesteld door de raad op 8 december 2011

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	p. 2
2.	Visie op (on)veiligheid	p. 2
3.	Strategische doelstelling en uitgangspunten	p. 3
4.	Prioriteiten	p. 7
	4.1 (huiselijk) geweld in de buurt	p. 8
	4.2 GHB en andere middelen	p. 12
	4.3 (voetbal) geweld op straat	p. 13
	4.4 overlast jeugd	p. 15
	4.5 fysieke veiligheid	p. 17
5.	Overige thema's	p. 20
6.	Lijst met afkortingen en begrippen	P. 22

Bijlagen

- 1 Veiligheidsanalyse/evaluatie**
- 2 Overlegstructuren**
- 3 Evaluatierapportage stage juni 2010 (samenvatting)**
- 4 Advies participatieraad**

1. Inleiding

Heerenveen is een dynamische en actieve gemeente met een hoofdplaats met stadse allure en een uitgestrekt buitengebied met levendige dorpen. Er worden het gehele jaar door grootschalige en kleinere evenementen georganiseerd, niet alleen in de kern Heerenveen, maar ook in de dorpen. Heerenveen heeft met Sportstad/het Abe Lenstrastadion en Thialf twee publiekstrekkingen van formaat in huis.

Er zijn hier en daar grote verschillen in kernen en wijken/buurtten voor wat betreft de samenstelling van de bevolking; er leven vele culturen met uiteenlopende normen en waarden naast en met elkaar.

De gemeente vervult een regionale voorzieningenfunctie en de bedrijvigheid is groot; bedrijventerreinen kunnen aantrekkelijk zijn voor criminaliteit omdat er veel te halen valt en niet gewoond wordt, maar ook gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee.

De gemeente groeit gestaag, naar verwachting in 2015 bijna 46.000 inwoners¹ (gemeentelijke herindeling niet meegerekend).

Deze dynamiek en groei kunnen leiden tot veiligheidsbedreigingen. Dit wil de gemeente niet. Het moet hier goed wonen, werken en recreëren zijn en daar maakt een hoog niveau van veiligheid onderdeel van uit. In zijn algemeenheid kan over de veiligheid in Heerenveen worden geconcludeerd, dat objectief gezien de onveiligheid is afgenomen de afgelopen 5 jaar, behalve voor wat betreft de sociale kwaliteit van de woon- en leefomgeving (woonoverlast en huiselijk geweld). Ook de subjectieve veiligheid (veiligheidsbeleving) is minimaal gelijk gebleven of toegenomen in de afgelopen jaren: de veiligheidsbeleving in de gemeente scoort een ruime 7; de leerbaarheid zelfs een 7,5². Daarmee zit Heerenveen op het landelijk gemiddelde van gemeenten tussen 25.000 en 50.000 inwoners. Opmerkelijk is de forse daling ten opzichte van 2008 van het percentage dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt (van 4,1 naar 1,1%) en hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de gemiddelde van de gemeenten tussen 25.000 en 50.000 inwoners: dit is erg laag. Deze uitkomsten zijn bemoedigend, maar betekenen niet dat ook op alle thema's de veiligheid of afwezigheid van onveiligheid op het gewenste niveau is in alle buurten en wijken, gezien de ambitie, de aard van het delict, de impact op het slachtoffers en/of de directe omgeving; er komt jaarlijks een groot aantal incidenten voor die afbreuk doen aan de veiligheid in Heerenveen. Daarmee zijn we meteen bij de vraag aanbeland, wat 'veiligheid' nu precies is.

2. Visie op (on)veiligheid

Veiligheid wordt wel omschreven als 'het aanwezig zijn van een zekere mate van ordening en rust in het publieke domein en van bescherming van leven, gezondheid en goederen tegen acute of bedreigende aantastingen'. Onveiligheid is alles wat

daar ~~inbreuk~~ op maakt.

Deze inbreuken (misdrijven, overtredingen, brand, enzovoort) bepalen echter niet alleen of er sprake is van onveiligheid. Wat onder (on)veiligheid wordt verstaan is daarnaast een gevoel en daarmee van persoon tot persoon heel verschillend: dat gevoel wordt niet alleen bepaald door de aan- of afwezigheid van inbreuken, maar ook door de aard en omvang daarvan en of en hoe daarop wordt gereageerd door de andere spelers in het maatschappelijk veld. (On)veiligheid is daarmee een complexe entiteit die iedereen raakt en die daarom een zelfde samengestelde aandacht vereist. Daarmee is meteen ook het belang van overheidsbemoeienis duidelijk: het bewaken en bevorderen van de veiligheid en de regie op de continue aandacht in welke vorm dan ook is een –zij het niet exclusieve– kerntaak van de overheid. Daarbij moet aangetekend,

¹ Bron: Prognose Fryslân 2009-2030, trendprognoses Bevolking en Huishoudens, provincie Fryslân, GS 26 januari 2010

² Bron: Waarstaatjegemeente.nl 2008 en 2009, bewonersenquête.

dat een veilige samenleving niet te 'maken' is door diezelfde overheid, niet in de laatste plaats omdat de overheid beperkte sturingsmogelijkheden op onveiligheid (vooral gedrag) heeft. Daarmee is (on)veiligheid ook meteen een grote verantwoordelijkheid voor onze burgers zelf. Dit laatste wordt nog eens versterkt door de ongewisse financiële omstandigheden cq de bezuinigingsmaatregelen zowel bij de gemeenten als bij alle partners en ontwikkelingen die zich buiten de gemeentelijke invloedssfeer bevinden, waarmee het meer dan ooit noodzakelijk is gezamenlijk oplossingen te vinden voor de belangrijkste (dreigende) onveiligheidsaspecten in de gemeente Heerenveen. Dit brengt ons meteen bij de strategische doelstelling voor de komende periode.

3. Strategische doelstelling en uitgangspunten

3.1 doelstelling

Voor de komende beleidsperiode wordt gestreefd naar een vergroting van de veiligheid in die kernen/wijken/buurtten in Heerenveen en op die thema's waar die niet het gewenste niveau hebben. Dit heeft zowel betrekking op de objectieve veiligheid als op de veiligheidsbeleving. Daarbij worden ingezet op:

- het structureel voorkomen van onveiligheid (preventie);
- het adequaat en tijdig reageren op signalen of dreiging van onveiligheid door adequate structuren en processen (systeemaanpak).

Preventie is noodzakelijk omdat het voorkomen van onveiligheid veel leed en economische schade in de maatschappij voorkomt en ook veel efficiënter is dan repressie. Daarbij draagt het bij aan het verbeteren van de veiligheidsbeleving.

De systeemaanpak is nodig om ervoor te zorgen dat de gemeente en de partners kunnen inzetten op actuele problemen.

3.2 uitgangspunten

De uitgangspunten op grond waarvan de strategische doelstelling wordt nagestreefd, worden in onderstaande paragrafen benoemd.

3.2.1 eigen verantwoordelijkheid en burgerparticipatie

Van de gemeente mag worden verwacht dat zij pro-actief en preventief maatregelen neemt die ingrijpen op de oorzaken of het ontstaan van veiligheidsbedreigingen. Ook mag worden verwacht dat zij regels handhaaft (en hierbij prioriteiten stelt). Daarnaast mag voor zover dit aan de orde is, verwacht worden dat zij als regisseur optreedt om zowel pro-actief als reactief met de ketenpartners tot een integrale aanpak te komen. Echter, omdat (on)veiligheid uit de samenleving zelf komt, wordt van burgers en bedrijven ook verwacht dat zij hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Burgers en bedrijven worden daarom (al dan niet georganiseerd en/of met behulp van sociale media) betrokken bij zowel de (uitvoerings)beleidsontwikkeling als bij de aanpak zelf; enerzijds omdat zij de direct betrokkenen zijn bij onveiligheid ('eigenaar' zijn van onveiligheid en daarmee 'afnemer' van 'producten' die veiligheid bevorderen of onveiligheid wegnemen) en anderzijds omdat ze bij uitstek beschikken over de kennis om de (eigen) veiligheid te bevorderen of (eigen) onveiligheid weg te nemen, met name ook wanneer deze bestaat uit gedrag en/of gevoel. De gemeente heeft hierbij een faciliterende en ondersteunende rol.

3.2.2 draagvlak

Het draagvlak voor het beleid en de uitvoering wordt vergroot door het goed (terug) communiceren over de structurele inzet van alle ketenpartners op al dan niet actuele veiligheidsproblemen. Communicatie heeft daarmee een positieve invloed op de veiligheidsbeleving (subjectieve veiligheid). Daarnaast blijkt uit onderzoek dat het verhogen van het bewustzijn van (on)veiligheid bijdraagt aan het verminderen van veel voorkomende criminaliteit (toename waakzaamheid). Ook heeft communicatie tot doel om inwoners en ondernemers te wijzen op zaken die ze zelf kunnen ondernemen om de veiligheid te vergroten.

Communicatie met en tussen interne en externe partners over het veiligheidsbeleid is ook van wezenlijk belang om tot effectieve en efficiënte realisatie van de doelstellingen te komen. Aandachtspunt daarbij is dat meer aandacht de subjectieve veiligheid ook juist kan vergroten in plaats van verminderen.

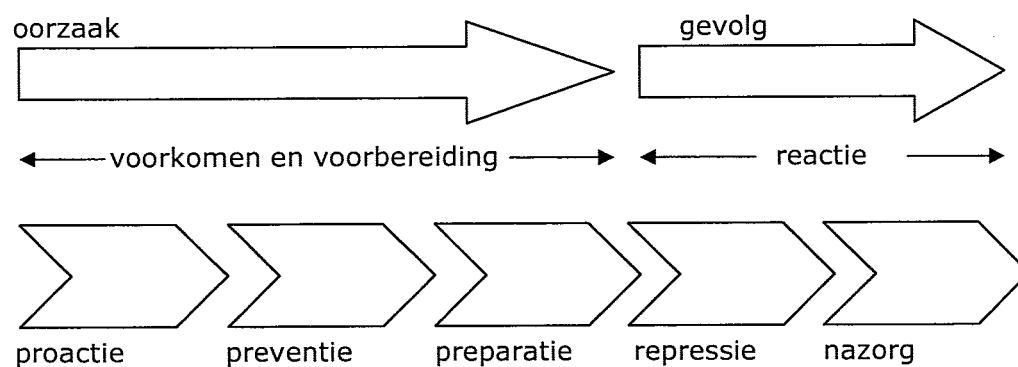
3.2.3 goede probleemanalyse

Om tot een effectieve aanpak te komen, is het noodzakelijk om niet meteen de sprong te maken naar een instrument. De ervaring leert dat te vaak (te) zware (kostbaar, omstreden of onnodig structureel) instrumenten worden ingezet en dat niet kritisch genoeg wordt gekeken naar het probleem of de kans. Daarbij is een degelijke probleemanalyse noodzakelijk.

3.2.4 integrale aanpak

Op alle veiligheidsthema's is de aanpak integraal (zowel intern als extern) met betrekking tot zowel de beleidsontwikkeling als de uitvoering. Daarbij wordt de veiligheidsketen gevolgd. De veiligheidsketen is een instrument om tot een samenhangende en systematische aanpak van onveiligheid te komen. Door aandacht te besteden aan de schakels van de keten wordt voorkomen dat eenzijdig aandacht bestaat voor bijvoorbeeld alleen gevolgen. Gevolg daarvan is symptoombestrijding zonder einde.

De veiligheidsketen ziet er als volgt uit:

- Proactie: structureel voorkomen van onveiligheid, b.v. bij ontwikkelen nieuwbouwprojecten;
- Preventie: voorkomen van directe oorzaken van onveiligheid en beperken van de gevolgen, b.v. buurtpreventie of gebruiksvergunning;
- Preparatie: daadwerkelijke voorbereiding op bestrijding van inbreuken op veiligheid, b.v. crisisplan of organiseren oefeningen;
- Repressie: bestrijding van onveiligheid en hulpverlening in acute situaties, b.v. optreden brandweer en politie;
- Nazorg: alles wat nodig is om z.s.m. terug te keren in de "normale" situatie, b.v. opvang slachtoffers of preventieadviezen na woninginbraak.

3.2.5 best practices

Bij de ketenaanpak wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van en 'meegelift' met bestaande regionale of landelijke best practices (b.v. van andere gemeenten, VNG, CCV en ministeries V&J en BZK).

3.2.6 integrale samenwerking

Bij de ketenaanpak is de samenwerking met externe (wettelijke) partners noodzakelijk. Deze partijen vervullen binnen de veiligheidsketen wisselende rollen en (wettelijke) taken: burgers, verenigingen van plaatselijk belang/wijkbelang, maatschappelijke organisaties, woningcorporaties, etc. De gemeente vervult afhankelijk van het veiligheidsthema een rol in

wisselende schakels: vaak alleen bij pro-actie en preventie, maar bij b.v. fysieke veiligheid daarnaast juist ook bij preparatie, repressie en nazorg.

3.2.7 interne organisatorische borging

Binnen veel gemeentelijke beleidsterreinen spelen veiligheidsaspecten een rol. Daarbij is sturing en visie op de gemeentelijke veiligheidszorg nodig om samenhang te brengen in de beleidsvorming. Daarnaast worden de diverse rollen binnen de veiligheidsketen bij de aanpak op diverse plekken in het gemeentehuis vervuld. Om een zo goed mogelijk resultaat te behalen is daarom een adequate afstemming tussen de gemeentelijke diensten/afdelingen van wezenlijk belang (zie voor de overlegstructuren bijlage 2).

3.2.8 interne en externe bestuurlijke coördinatie

Niet alleen binnen de ambtelijke organisatie, maar ook bestuurlijk is afstemming een vereiste. De centrale coördinatie van het veiligheidsbeleid is belegd bij de burgemeester. Dit betekent dat de burgemeester met de wethouders afstemt over hun portefeuille voor zover het onderdeel is van het veiligheidsbeleid. Uiteindelijk is het gehele college verantwoordelijk voor uitvoering van het beleidskader zoals dat is vastgesteld door de raad.

De bestuurlijke strategische coördinatie met betrekking tot de externe partners vindt plaats door diverse bestuurlijke overleggen (zie bijlage 2 Overlegstructuren) en afspraken worden vastgelegd in convenanten.

3.3.9 schaalniveau

In het beleid wordt een drietal schaalniveaus toegepast: gemeentebreed (3), op kern/wijk/buurt niveau (2) en op niveau van huis/bedrijf (1). Dit model wordt benut om tot een adequate inzet van instrumenten te komen bij de aanpak. Daarbij geldt dat de gemeentebrede inzet (vaak) ook de meeste inzet van de gemeente zelf vraagt. Op wijk/dorpsniveau is er sprake van gebiedsgerichte inzet met de ketenpartners. Op het laagste niveau staat de eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven centraal bij de aanpak.

3.3.10 maatwerk en prioritering

De aanpak van onveiligheid vindt niet alleen op schaalniveau plaats, maar is ook steeds meer gericht op maatwerk: van confectie binnen algemene plannen en projecten naar een maatpak voor specifieke onveiligheidsproblemen in een bepaalde wijk op een bepaald moment. Dit wordt mede ingegeven door de toenemende vraag naar inzet en instrumenten in relatie tot de beschikbare middelen, niet alleen van de gemeente, maar ook van de ketenpartners: meer dan ooit kunnen niet meer alle bordjes in de lucht worden gehouden. Prioritering is daarmee niet alleen wenselijk, maar noodzakelijk. Met prioritering en maatwerk kunnen de strategische doelstelling en de beoogde maatschappelijke effecten effectiever en efficiënter worden behaald.

3.2.11 monitoring

Monitoring is het periodiek en op systematische wijze volgen van (maatschappelijke) ontwikkelingen met behulp van indicatoren en is daarmee een belangrijk instrument om doorlopend tot (structurele) verbeteringen te komen.

Om dit instrument succesvol te kunnen toepassen, moeten bij de beleidsvorming de prioriteiten worden uitgewerkt in –daar waar mogelijk– SMART doelstellingen; de belangrijkste doelstellingen moeten daarbij worden voorzien van indicatoren met streefwaarden ten opzichte van referentiewaarden. Waar mogelijk is als referentiewaarde het gemiddelde over de jaren 2006 t/m 2010 genomen. Op dit manier zijn grote schommelingen weggewerkt en realistische waarden geformuleerd.

Voor het volgen van de voortgang van de beleidsuitvoering, het signaleren van afwijkingen, het kunnen bijsturen, het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid en voor het bepalen van welke maatregelen effect sorteren en welke niet, wordt periodiek een eigen integrale veiligheidsmonitor uitgevoerd in die wijken/buurtten/kernen waar zich de meeste (on)veiligheidsvraagstukken voordoen. Daarbij wordt afgestemd met en aangesloten bij de wijkscans die zullen worden uitgevoerd in de gemeente om tot integraal afgestemd beleid op wijkniveau te komen en bij de gebiedscans van de politie. Wenselijk is (bestaande) monitoren

zoveel mogelijk te integreren om te voorkomen dat naast de ambtelijke organisatie ook burgers en ondernemers te veel worden belast. Van belang is tenslotte dat de uitkomsten van ook deze monitor centraal worden aangeleverd zodat deze ook voor andere gebruikers kunnen worden ontsloten (gebruik voor andere doeleinden).

4. Prioriteiten

In dit hoofdstuk worden de prioriteiten benoemd voor de komende beleidsperiode. Deze prioriteiten zijn tot stand komen op grond van de uitkomsten van een uitvoerige analyse waaronder een evaluatie van het gevoerde beleid in de afgelopen jaren (zie bijlage 1 samenvatting veiligheidsanalyse en evaluatie). De veiligheidsanalyse benoemd een groot aantal ontwikkelingen die tot verbeterpunten leiden in de huidige aanpak. Deze verbeterpunten zijn vervolgens getoetst aan een aantal inhoudelijke criteria:

- veiligheidsrisico's
- fundamentele (ontwrichtende) karakter
- maatschappelijke impact (sociaal)
- maatschappelijke schade (financieel)
- hardnekkigheid
- veiligheidsgevoel
- wettelijke verplichting

Op grond hiervan zijn onderstaande prioriteiten benoemd (volgorde is willekeurig in die zin dat deze inherent is aan de methodiek). Tijdens een consultatiebijeenkomst heeft de raadscommissie Algemene zaken haar steun uitgesproken voor de terreinen waarbinnen de beleidsversterkingen/prioriteiten gevonden zouden moeten worden.

Veiligheidsveld	Veiligheidsthema	Prioriteiten
Veilige woon- en leefomgeving	• woonoverlast/burenruzies • multi-problem personen en gezinnen • drugsoverlast • betrokkenheid bewoners • vernieling/vandalisme • woninginbraken • overige diefstal/inbraak/vermogensdelicten • diefstal fiets/bromfiets/snorfiets • geweld op straat • huiselijk geweld • onveiligheidsgevoelens • toezicht en handhaving *	1. (huiselijk) geweld in de buurt: a. woonoverlast en multi-problematiek b. zelfredzaamheid c. sociale veiligheid d. woninginbraken e. huiselijk geweld 2. GHB en andere middelen
Bedrijvigheid en veiligheid	• winkeldiefstal • zakkenrollerij • inbraak/diefstal bedrijven • uitgaan/horeca • (grootschalige) evenementen	3. (voetbal)geweld op straat: a. kern winkelgebied b. (harde kern) voetbalsupporters
Jeugd en veiligheid	• overlastgevende jeugdgroepen • criminele jeugd • middelengebruik • veilig in en om de school	4. overlast jeugd: a. jeugdgroepen b. multi-problematiek jongeren
Fysieke veiligheid	• verkeersveiligheid • brandveiligheid • risico's gevaarlijke stoffen • risico's rampen en grootschalige ongevallen	5. fysieke veiligheid: a. evenementenverkeer * b. brandveilig leven * c. extern veiligheidsbeleid *
Integriteit en veiligheid	• polarisatie en radicalisering • georganiseerde criminaliteit • ambtelijke en bestuurlijke integriteit *	

* (overig) beleidsvorming inclusief prioritering, monitoring, evaluatie en bijstelling plaats vindt niet plaats binnen integraal veiligheidsbeleid

Voor elke prioriteit worden hieronder beschreven wat er al gebeurt (huidige aanpak), wat we extra gaan doen, het beoogde effect, de SMART-doelstellingen, de indicatoren en de betrokken partijen.

4.1 (Huiselijk) geweld in de buurt

Er is de afgelopen jaren sprake van een (forse) toename van bepaalde vormen van (huiselijk) geweld/onveiligheid in de directe woon- en leefomgeving: van woonoverlast, multi-problematiek en huiselijk geweld. Vooral bij woonoverlast en burenruzies speelt de mate van zelfredzaamheid van burgers een belangrijke rol, zoals de sociale veiligheid een grote rol speelt bij het voorkomen van veel voorkomende criminaliteit, met name bij woninginbraken. We gaan daarom de komende jaren extra inzetten op:

Deelonderwerp 1.a		woonoverlast en multiproblematiek
De ketenaanpak op dit thema richt zich op woonoverlast die (in toenemende mate) wordt veroorzaakt door personen met multi-problematiek waarbij het groot aantal dreigende huisuitzettingen van deze groep opvallend is.		
Huidige aanpak		• doelgroepenbeleid woningcorporaties • tweede kansbeleid woningcorporaties • wijkscans woningcorporaties • actieve signalering en ondersteuning sociaal team • ketenoverleg veiligheid & leefbaarheid
Extra inzet		• verbeteren planmatige/structurele afstemming aanpak ketenpartners inclusief bewoners(organisaties) op kern/wijk/buurniveau door middel van wijk(veiligheids)plannen • sneller inspelen op plotseling opkomende onveiligheidsproblematiek in een dorp/buurt/wijk door middel van 'plankplannen' • versterken (rol teamleider) Sociaal Team
Beoogd effect		Vermindering (woon)overlast
SMART-doelstellingen 2014		• gevallen (woon)overlast terugbrengen tot 325 • gevallen van overlast overspannen/gestoord persoon terugbrengen tot 150 • aantal opgestelde wijk(veiligheids)plannen is 5 • aantal 'plankplannen' is 5

indicatoren	bron	nulmeting gem. 2006-2010	streefwaarde 2014
Woonoverlast/burengerucht en relatieproblemen	Politie/VNG-BVH-model 1.1.1	338	325
Overlast overspannen/gestoord persoon	Politie/VNG-BVH-model 1.1.2	162	150
Wijk(veiligheids)plannen	Gemeente	0	5
Plankplannen veel voorkomende criminaliteit	Gemeente	0	5
Veiligheidsbeleving buurt (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente/IVM gemeente	7,1	7,1

Betrokken (externe) partners	Politie, Caleidoscoop, Accolade, Woonfriesland, Plaatselijke belangen/wijkbelangen, Sociaal Team, inwoners.
------------------------------	---

Deelonderwerp 1.b		zelfredzaamheid
Enerzijds doen burgers bij burenruzies een (toenemend) beroep op de gemeente (handhaving) en anderzijds worden zij te weinig gestimuleerd en gefaciliteerd om problemen zelf op te lossen. Bij de huidige wijkgerichte aanpak door inwoners zelf (dorpsvisies en beheersvisies) krijgt de (waarde van) sociale samenhang minder aandacht dan de fysieke veiligheidsaspecten.		
Huidige aanpak	- wijkscans woningcorporaties - burgernet - buurtpreventie - pilot bemiddeling in de buurt (mediation) - stimulering meldings- en aangiftebereidheid - wijkmanagement	
Extra inzet	- meer en vaker (wijk)bewoners (buren)ruzies laten oplossen door middel van bemiddeling in de buurt of buurtbemiddeling (= door vrijwilligers) - stimuleren aandacht voor sociale kwaliteit in dorpsvisies en beheersvisies	
Beoogde effecten	- versterken zelfredzaamheid - vermindering handhavingsverzoeken	
SMART-doelstellingen voor 2014	- aantal bemiddelingen per jaar is 10 - aantal handhavingverzoeken daalt	

indicatoren	bron	nulmeting 2010	streefwaarde 2014
Bemiddelingen	Caleidoscoop	3	10
Handhavingsverzoeken	Gemeente	-	afname
Betrekken buurt bij aanpak sociale veiligheid (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente/IVM gemeente	5,9	6,1

Betrokken (externe) partners	Gemeente, Politie, Caleidoscoop, Accolade, Woonfriesland, Plaatselijke belangen/wijkbelangen, Sociaal Team, inwoners.
------------------------------	---

Deelonderwerp 1.c		sociale veiligheid
Bij ruimtelijke/stedenbouwkundige ontwikkelingen is tot nu toe weinig samenhangende aandacht voor de randvoorwaarden met betrekking tot sociale veiligheid (subjectieve en objectieve veiligheid, waaronder vormen van veelvoorkomende criminaliteit zoals woninginbraken).		
Huidige aanpak	- checklijst omgevingsanalyse - buurtschouwen woningcorporaties	
Extra inzet	pro-actiever zijn met betrekking tot sociale veiligheid bij ruimtelijke ordening, o.a. door sociale veiligheid op te nemen in de checklijst omgevingsanalyse	
Beoogde effecten	Vergroten sociale veiligheid in kern/buurt/wijk	
SMART-doelstelling voor 2014	sociale veiligheid maakt onderdeel uit van checklijst omgevingsanalyse	

indicatoren	bron	nulmeting 2010	streefwaarde 2014
Sociale veiligheid in checklijst omgevingsanalyse	Gemeente	-	Ja

Betrokken (externe) partners	Gemeente, Accolade, Woonfriesland, Plaatselijke belangen/wijkbelangen
------------------------------	---

Deelonderwerp 1.d		woninginbraken
De ketenaanpak op dit thema is een combinatie van gelegenheidsreductie (pro actie en preventie) en repressie gecombineerd met zorg (veelpleger aanpak).		
Huidige aanpak	- wijkscans woningcorporaties - wijkscans politie - ketenoverleg veiligheid & leefbaarheid - communicatie (voorlichting en stimulering maatregelen) - aanpak veelplegers Veiligheidshuis - Keurmerk Veilig Wonen - protocol woninginbraken (o.a preventieadvies)	
Extra inzet	- verbeteren planmatige/structurele afstemming aanpak ketenpartners inclusief bewoners(organisaties) op kern/wijk/buurniveau door middel van wijk(veiligheids)plannen - sneller inspelen op plotseling opkomende onveiligheidsproblematiek in een dorp/buurt/wijk door middel van 'plankplan' woninginbraken	
Beoogd effect	Verminderen aantal woninginbraken	
SMART-doelstelling 2014	aantal gevallen woninginbraken terugbrengen naar 80	

indicatoren	bron	Nulmeting gem. 2006- 2010	streefwaarde 2014
Diefstal/inbraak woning	Politie/VNG-BVH-model 1.3.01	95	80
Veiligheidsbeleving buurt (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente/IVM gemeente	7,1	7,1

Betrokken (externe) partners	Politie, Caleidoscoop, Accolade, Woonfriesland, Plaatselijke belangen/wijkbelangen, Sociaal Team, inwoners.
------------------------------	---

Deelonderwerp 1.e	huiselijk geweld
Het aantal gevallen van huiselijk geweld neemt alleen maar toe; opvallend is dat daarbij steeds meer sprake is van multi-problematiek. Deze toename heeft ook te maken met de verhoogde aandacht, het anders/beter registreren en de invoering van de Wet Tijdelijk Huisverbod (2009). Onder huiselijk geweld worden diverse incidenten geregistreerd; de helft daarvan heeft betrekking op psychisch geweld.	
Huidige aanpak	• tijdelijk huisverbod • actieve signalering en ondersteuning Sociaal Team • stimulering meldings- en aangiftebereidheid • protocol Huiselijk Geweld
Extra inzet	• verbeteren effecten tijdelijk huisverbod • versterken (rol teamleider) Sociaal Team
Beoogd effect	Verminderen huiselijk geweld
SMART-doelstelling 2014	• Aantal incidenten huiselijk geweld terugbrengen tot 180

indicatoren	bron	nulmeting 2010	streefwaarde 2014
Huiselijk geweld	Politie/VNG-BVH-model 1.3.12	202	180

Betrokken (externe) partners	Gemeente, Politie, Caleidoscoop, Fier Fryslân, Stichting Maatschappelijk werk Fryslân, Accolade, Woonfriesland, GGZ, MEEFRIESLAND, VNN
------------------------------	--

4.2 GHB en andere middelen

Bij het uitgaan, maar ook in toenemende mate daarbuiten, wordt stijgende overlast/agressie in de openbare ruimte ervaren als gevolg van overmatig middelen gebruik, met name van GHB; hoewel dit over het algemeen wordt geassocieerd met jongeren, zijn het vooral volwassenen (waaronder een aantal veelplegers) die dit veroorzaken. Dit geldt zowel voor het gebruik als de handel. Daarbij zijn grote gezondheidsrisico's verbonden aan GHB gebruik. Op dit moment (medio 2011) wordt door de diverse ketenpartners geschat dat er ca 50 personen in Heerenveen woonachtig zijn waarbij sprake is van (zeer) hoog risicogebruik.

GHB en andere middelen	
De aanpak richt zich op de gehele veiligheidsketen: preventie en (na) zorg/hulpverlening is vooral gericht op jongeren en hun ouders, repressie op m.n. veelplegers. Groot probleem bij de repressieve aanpak zijn de ernstige gezondheidsrisico's die ontstaan bij plotseling stoppen van het gebruik, waardoor aanhouding en in bewaring stelling van verslaafde (veel)plegers nu nagenoeg onmogelijk zijn. Daarnaast is het vrij verkrijgbaar zijn van de ingrediënten om GHB te maken een ernstig complicerende factor in de aanpak. Nader onderzoek naar een goede meervoudige aanpak is aangewezen.	
Huidige aanpak	• Convenant veilig uitgaan (ketenafspraken) • Horecasurveillance • Bestuurlijk overleg • Certificering keten • Intensieve handhaving alcoholverbod en drugshandelsverbod op straat (APV) • Aanpak veelplegers • Outreachend jongerenwerk VNN • Regionale communicatiecampagne Nuchtere Fries • GGD advies groep 7/8 (5 minuten) • Middelenbeleid jongerencentrum • Casusoverleg GHB Fier Fryslân (onderdeel eengerelateerd geweld). • Gezonde school methode • Controle naleving voorwaarden coffeeshops
Extra inzet	• Intensieve aanpak verslaafde veelplegers • (opnieuw) casusoverleg GHB Heerenveen instellen/nader onderzoek aanpak • voorlichting GHB basisonderwijs
Beoogd effect	Medisch en sociaal verantwoord middelengebruik door volwassenen en jongeren
SMART-doelstellingen 2014	• het aantal personen dat GHB gebruikt terugdringen • het aantal jongeren dat overmatig middelen gebruikt terugdringen

indicatoren	bron	nulmeting 2010	streefwaarde 2014
Aantal personen hoog risicogebruik GHB	Politie	50	25
Percentage jongeren klas 3 VMBO dat 4 of meer glazen alcohol gebruikt per keer	GGD gezond opgroeien in Heerenveen	4 (4,7)*	3
Voorlichting GHB gebruik groep 8	GO (jaarlijks)	-	ja

* percentage Friesland

Betrokken (externe) partners	Politie, Caleidoscoop, VNN, scholen, Sociaal Team, CJG, GGD, OM, Fier Fryslân, KHN regio Fryslân, ziekenhuis, huisartsen, ambulancepersoneel
------------------------------	--

4.3 (Voetbal) geweld op straat

De kwaliteit van de leefomgeving en de veiligheid en leefbaarheid op straat zijn vooral in het geding in het centrum van Heerenveen en regelmatig tijdens thuiswedstrijden van sc Heerenveen. De veiligheid met betrekking tot het voetbal in het Abe Lenstrastadion is op het gewenste niveau en is goed geborgd. Echter: hoewel sc Heerenveen veel bijdraagt aan een positief imago van Heerenveen, moet worden geconstateerd dat voetbal ook in Heerenveen de laatste jaren steeds meer gepaard is gegaan met vandalisme, geweld en overlast, waarbij een ontwikkeling te zien is dat het geweld zich verplaatst heeft van het stadion naar het centrum van Heerenveen, waar een deel van de eigen supporters de confrontatie met rivaliserende supporters of de politie zoekt. Voetbalgeweld is een complex, veelzijdig en hardnekkig verschijnsel dat een continue aanpak binnen de gehele keten van alle partners (inclusief de supportersverenigingen) vraagt.

Deelonderwerp 4.a	kern winkelgebied
De kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van het winkelgebied in het centrum van Heerenveen behoeft onverminderd aandacht om deze op het gewenste niveau te houden ten behoeve van de diverse doelgroepen en partners: allen hebben belang bij een attractief winkellandschap. Om dit te bereiken kan een vorm van centrummanagement behulpzaam zijn.	
Huidige aanpak	• Bestuurlijk overleg • Ondernemersfonds • Afrekenenmetwinkeldieven.nl • Overleg veiligheid en leefbaarheid • Wijkmanagement • Gerichte surveillance
Extra inzet	• verbeteren van de samenwerking bij de integrale ketenaanpak van diverse vraagstukken in het centrum van Heerenveen tussen de betrokken partners, b.v. door invoeren van centrummanagement of een centrumveiligheidsplan en het faciliteren van de ondernemerswerkgroep veiligheid centrum Heerenveen
Beoogd effect	Vergroten betrokkenheid inwoners en ondernemers bij en verhogen veiligheid en leefbaarheid in het centrum
SMART-doelstelling 2014	• Aantal winkeldiefstallen terugbrengen tot 97

indicatoren	bron	Nulmeting gem. 2006- 2010	streefwaarde 2014
Centrumveiligheidsplan	Gemeente	0	1
Winkeldiefstal	Politie/VNG-BVH-model 2.1.1	97	80

Betrokken (externe) partners	HOV, (horeca)ondernemers, KHN-afdeling Heerenveen, (centrum)bewoners, BCH, Politie
------------------------------	--

Deelonderwerp 3.b		(harde kern) voetbalsupporters
Deze aanpak is succesvol te noemen, maar zou geïntensiveerd moeten worden voor wat betreft de harde kern van de sc Heerenveen supporters voor zover deze zorgt voor (ernstige vrees voor) herhaalde openbare orde verstoringen.		
Huidige aanpak	• Convenant betaald (ketenafspraken), veiligheidsverklaring en vergunning APV betaald voetbal sc Heerenveen • Casusoverleg voetbalgerelateerd geweld Veiligheidshuis	
Extra inzet	• Opleggen gebiedsverboden 'Voetbalwet'	
Beoogd effect	Voorkomen overlast en openbare orde verstoringen rondom voetbalwedstrijden (normalisatie)	
SMART-doelstellingen 2014	• Aantal voetbalgerelateerde incidenten terugdringen naar 30	

indicatoren	bron	nulmeting gem. 2006-2010	streefwaarde 2014
Voetbalgerelateerde incidenten thuiswedstrijden sc Heerenveen	CIV	40	30

Betrokken (externe) partners	Sc Heerenveen, Politie, OM, HVD, VNN, Veiligheidshuis
------------------------------	---

4.4 Overlast jeugd

Ondanks dat het aantal incidenten met betrekking tot overlast door jeugd(groepen) gemeentebreed daalt, is dit in bepaalde gebieden wel een periodiek terugkerend probleem waar niet steeds adequaat op geanticipeerd wordt richting overlastgevers, maar ook omwonenden en ondernemers. Dit heeft mee te maken met het feit dat overlast vaak een kwestie van beleving is (subjectieve veiligheid) en daarmee moeilijk te duiden en aan te pakken. Daarnaast is een toenemende meervoudige problematiek van jongeren een complicerende factor in de aanpak.

Deelonderwerp 4.a	jeugd(groepen)
De aanpak hierbij richt zich op de gehele veiligheidsketen, waarbij niet alleen preventief wordt ingezet, maar ook repressief. Jongeren die (stelselmatig) regels overtreden worden daar eerder en meer op aangesproken. Een (intensieve) samenwerking met alle betrokken partijen in de nabijheid waar de overlast zich voordoet, is onontbeerlijk.	
Huidige aanpak	• Integrale aanpak jeugdgroepen Centrecourt (Beke-methode) • Ambulant jongerenwerk/VNN • Jongerencentrum • Playgroundbeleid • Integrale aanpak schoolverzuim en schooluitval van 5 tot 23 jaar; • Jongerenpunt (actieteam jeugdwerkloosheid) voor bemiddelbare jongeren; • Intensieve handhaving alcoholverbod op straat • Specifieke handhaving samenscholingsverbod
Extra inzet	• sneller inspelen op plotseling of periodiek opkomende overlast/onveilig gedrag van jeugd(groepen) om deze effectiever te kunnen bestrijden, door het ontwikkelen van een 'plankplan overlast jeugd(groepen)' • verbeteren daarbij van de samenwerking tussen alle betrokken partijen in een buurt (inclusief de bewoners/bedrijven die de overlast ervaren) en waarbij ook aandacht is voor de fysieke veiligheid (m.n. ook verkeers(on)veilig gedrag van jongeren)
Beoogd effect	• voorkomen dat jeugd overlast gaat veroorzaken en/of crimineel gedrag gaat vertonen • terugdringen overlast
SMART-doelstellingen 2014	• Aantal hinderlijke/overlastgevende jeugdgroepen blijft op niveau van 2010 (6) • Aantal gevallen schoolverzuim terugdringen • Plankplan overlast jeugd(groepen)

indicatoren	bron	nulmeting 2010	streefwaarde 2014
Vandalisme/baldadigheid	Politie/VNG-BVH-model 3.1.1	82	70
Overlast jeugd	Politie/VNG-VBH-model 3.1.2	98	80
Aantal hinderlijke jeugdgroepen	Shortlist/KEDO	5	5
Aantal overlastgevende jeugdgroepen	Shortlist/KEDO	1	1
Aantal gevallen schoolverzuim	Jaarverslag leerplicht		verminderen
Plankplan overlast jeugd(groepen)	Gemeente	0	1

Betrokken (externe) partners	Politie, Caleidoscoop, VNN, scholen, Sociaal Team, CJG, GGD, Veiligheidshuis, Fier Fryslân, inwoners en ondernemers.
------------------------------	--

Deelonderwerp 4.b	multi-problematiek jongeren
Een groeiend aantal jongeren heeft te maken met meervoudige (multi) problematiek: drugs-, alcohol- of gokverslaving, schulden, psychische stoornissen, dakloos, enz. en zorgt daarbij vaak voor (woon)overlast. Basis voor de integrale aanpak is het aloude adagium 'reinheid, rust en regelmaat'	
Huidige aanpak	• Integrale aanpak jeugdgroepen Centrecourt • Zorg en ondersteuning binnen Centrum Jeugd & Gezin • Integrale aanpak schoolverzuim en schooluitval van 5 tot 23 jaar; • Jongerenpunt (actieteam jeugdwerkloosheid) voor bemiddelbare jongeren; Pilot Doe-komst • Verwijsindex • Preventieprojecten scholen • Outreachend jongerenwerk VNN
Extra inzet	• intensiever (persoonlijk) begeleiden van toenemend aantal jongeren dat 'hardleers' is bij wonen, leren en/of werken en vrije tijdsbesteding en/of waarbij sprake is van multi-problematiek (risicojongeren), zo mogelijk aansluitend bij bestaande structuur/structuren (spoor 1 school en werk, spoor 2 zorg)
Beoogd effect	• Vermindering van (woon)overlast door risicojongeren
SMART-doelstellingen 2014	• Inzicht aantal risicojongeren

indicatoren	bron	nulmeting 2010	streefwaarde 2014
Overlast jeugd	Politie/VNG-VBH-model 3.1.2	98	80

Betrokken (externe) partners	Gemeente, Politie, Caleidoscoop, VNN, scholen, Sociaal Team, CJG, GGD, Veiligheidshuis, Fier Fryslân.
------------------------------	---

4.5 Fysieke veiligheid

Het toegenomen aantal (sportevenementen) zorgt voor specifieke problemen voor wat betreft de aan- en afvoer van het verkeer en het parkeren bij evenementen in Sportstad en in mindere mate bij het huidige Thialf. Verder is om het niveau van brandveiligheid hoog te (kunnen) houden, intensivering van de aandacht voor kansreductie en effectreductie aangewezen. Ten slotte is de visie op Externe Veiligheid –waarin o.a. de actualiteit in de registers voor risicobronnen en kwetsbare objecten wordt geborgd- nog niet gereed/bestuurlijk vastgesteld.

Deelonderwerp 5.a		Verbeteren evenementenverkeer
De aanpak van de knelpunten met betrekking tot de afwikkeling van het verkeer/parkeren bij evenementen m.n. in de kern Heerenveen richt zich meer dan voorheen op het begin van de keten.		
Huidige aanpak	• regionale (strategische) aanpak verkeersveiligheid • gemeentelijke uitvoering verkeersveiligheid is in dit verband m.n. gericht op samenwerken met overige wegbeheerders en partners en op communicatie • handhaving politie en BOA's • inzet verkeersregelaars door organisatoren	
Extra inzet	• verbeteren (structurele) afstemming aanvoer/afvoer/parkeren bij evenementen m.n. in Sportstad/Thialf	
Beoogd effect	Verbeteren doorstroming evenementenverkeer en terugdringen parkeeroverlast	
SMART-doelstellingen 2014	• Aantal parkeerproblemen en verkeersstremmingen terugbrengen naar 50	

indicatoren	bron	nulmeting 2010	streefwaarde 2014
Parkeerproblemen en verkeersstremming	Politie/VNG-BVH-model 4.1.05	70	50
Verkeersveiligheid gemeente	Waarstaatjegemeente/IVM gemeente	6,6	7,0

Betrokken (externe) partners	Gemeente, Sportstad, Thialf, sc Heerenveen, Politie, P1
------------------------------	---

5. Overige veiligheidsthema's

Naast de genoemde prioriteiten wordt een aantal overige thema's onderscheiden. Enerzijds zijn dit thema's waarop het bestaande basisniveau wordt gehandhaafd; in het jaarlijkse uitvoeringsplan wordt de aanpak geconcretiseerd: naast concrete doelstellingen, resultaten, indicatoren en streefwaarden, verantwoordelijken, betrokken partners e.d. worden m.n. de (bestaande) instrumenten benoemd.

Deze thema's onderscheiden zich van de hiervoor beschreven prioriteiten doordat ze geen prioritaire aandacht krijgen; door de manier waarop ze reeds zijn en worden ingevuld door de gemeente en de partners als ook door de mate van onveiligheid rond deze thema's waardoor nu geen prioritaire aandacht nodig is. Het zijn wel thema's die in het vizier blijven zoals ze dat de laatste jaren zijn geweest en waaraan de gemeente continu aandacht blijft schenken in de komende jaren, maar die een meer 'going concern' karakter hebben.

Anderzijds wordt hieronder een aantal thema's benoemd (*) waarvan de beleidsvorming inclusief prioritering, monitoring, evaluatie en bijstelling plaats vindt binnen andere beleidsvelden.

Veiligheidsvel	Veiligheidsthema	Prioriteiten	Overige thema's
Veilige woon- en leefomgeving	• woonoverlast/burenruzies • multi-problem personen en gezinnen • drugsoverlast • betrokkenheid bewoners • vernieling/vandalisme • woninginbraken • overige diefstal/inbraak/vermogensdelicten • diefstal fiets/bromfiets/snorfiets • geweld op straat • huiselijk geweld • onveiligheidsgevoelens • toezicht en handhaving *	1. (huiselijk) geweld in de buurt: a. woonoverlast en multi-problematiek b. zelfredzaamheid c. sociale veiligheid d. woninginbraken e. huiselijk geweld 2. GHB en andere middelen	1. nazorg ex-gedetineerden 2. bereidheid melding en aangifte 3. aanpak veelplegers 4. integraal toezicht- en handhavingsbeleid * 5. onrust bij ernstige gewelds- of zedenmisdrijven
Bedrijvigheid en veiligheid	• winkeldiefstal • zakkenrollerij • inbraak/diefstal bedrijven • uitgaan/horeca • evenementen	3. (voetbal)geweld op straat: a. kern winkelgebied b. (harde kern) voetbalsupporters	6. inbraak/diefstal bedrijventerreinen 7. uitgaan/horeca 8. evenementen
Jeugd en veiligheid	• overlastgevende jeugdgroepen • criminele jeugd • middelengebruik • veilig in en om de school	4. overlast jeugd: a. jeugdgroepen b. multi-problematiek jongeren	
Fysieke veiligheid	• verkeersveiligheid • brandveiligheid • risico's gevaarlijke stoffen • risico's rampen en grootschalige ongevallen	5. fysieke veiligheid: a. evenementenverkeer * b. brandveilig leven * c. extern veiligheidsbeleid *	9. verkeersveiligheid * 10. brandveiligheid * 11. rampenbestrijding en crisisbeheersing *
Integriteit en veiligheid	• polarisatie en radicalisering • georganiseerde criminaliteit • ambtelijke en bestuurlijke integriteit		12. aanpak georganiseerde criminaliteit (BIBOB) * 13. ambtelijke en bestuurlijke integriteit *

* (overig) beleidsvorming inclusief prioritering, monitoring, evaluatie en bijstelling plaats vindt niet plaats binnen integraal veiligheidsbeleid

Tot slot blijven in deze kadernota onbenoemd de thema's waarbij de opsporing en handhaving cq vervolging exclusief is belegd bij andere partners (b.v. diverse vormen van criminaliteit zoals hennepteelt, zedenmisdrijven en ernstige geweldsdelicten zijn het domein van de politie en het openbaar ministerie). Deze zijn in zoverre van belang, dat zij ook mede bepalend zijn bij het verdelen van de beschikbare middelen (inzet) op lokaal niveau (b.v. het oplossen van een moord heeft meer prioriteit dan een woninginbraak).

6. Lijst met afkortingen en begrippen

Accolade	Woningcorporatie
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
BCH	Bewonersplatform Centrum Heerenveen
Beke	(methode) om hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen in kaart te brengen en aan te pakken (vernoemd naar het bureau dat de methode heeft ontwikkeld)
BEVI	het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein
BIBOB	(Wet) Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar (bij gemeente of marktpartij)
BVH	Basisvoorziening Handhaving
BZK	(ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Caleidoscoop	Welzijnsorganisatie Heerenveen
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
Centrecourt	gemeentelijke samenwerkingsverband ketenaanpak jeugdgroepen
Doe-komst	intensieve aanpak voor personen met psychosociale problemen: gedragstherapie, opleiding en (arbeids)reïntegratie
Fier Fryslân	expertise- en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties: stoppen en voorkomen van en bieden van hulp bij geweld
Gezonde School	(methode) om planmatig met gezondheidsbevordering op school aan de slag te gaan. De aanpak stimuleert op een integrale en structurele manier de gezondheid van leerlingen en schoolpersoneel
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHB	GammaHydroxyButyraat, zgn. partydrug (binnenkort een harddrug)
HOV	Heerenveense Ondernemers Vereniging
HVD	Hulpverleningsdienst Fryslân
IVM	Integrale Veiligheids Monitor
KEDO	KEtenDossier (online ondersteuningsprogramma ketenaanpak jeugdgroepen)
KHN	Koninklijke Horeca Nederland
MEEFRIESLAND	(instelling voor) informatie, advies en ondersteuning aan mensen met een beperking in elke levensfase en op alle levensgebieden
OM	Openbaar Ministerie
P1	marktpartij die parkeerbeheer uitvoering in gemeente Heerenveen
Shortlist	instrument om de problematische jeugdgroepen in beeld te brengen (onderdeel Beke-methode)

SMART	Specifieke, Meetbare, Acceptabele, Realistische en Tijdgebonden (doelstellingen)
V&J	(ministerie van) Veiligheid & Justitie
Veiligheidshuis	regionaal samenwerkingsverband van o.a. politie, OM, gemeenten, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering Nederland, Dienst Justitiële Inrichtingen en VNN t.b.v. persoonsgerichte aanpak diverse doelgroepen (b.v. veelplegers)
Verwijsindex	(online) signaleringsinstrument hulpverleningsinstanties m.b.t. zorg om kinderen en jongeren
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VNN	Verslavingszorg Noord Nederland
Woonfriesland	Woningcorporatie

Bijlagen behorende bij kadernota 'Op Maat, Integraal veiligheidsbeleid 2011 t/m 2014 Gemeente Heerenveen'

1	Veiligheidsanalyse en evaluatie gevoerde beleid (samenvatting Veiligheidsrapportage/evaluatie d.d. 17 mei 2011), inclusief conclusies en aanbevelingen	p 2
2	Overlegstructuren	p 21
3	Evaluatierapportage stage juni 2010 (samenvatting)	p 23
4	Advies participatieraad	p 24

Vastgesteld door raad op 8 december 2011

Bijlage 1 Veiligheidsanalyse en evaluatie gevoerde beleid (samenvatting)

Onderstaand is een samenvatting van de Veiligheidsrapportage d.d. 17 mei 2011 (behorende bij het raadsvoorstel d.d. 17 mei 2011 ten behoeve van de consultatie over de prioriteiten op 16 juni 2011 in commissie AZ). Deze rapportage is gebaseerd op de uitgevoerde veiligheidsanalyse.

Op grond van deze rapportage kan het volgende worden geconcludeerd over de veiligheid in de gemeente Heerenveen.

In zijn algemeenheid kan over de veiligheid in Heerenveen worden geconcludeerd, dat objectief gezien de onveiligheid is afgenomen de afgelopen 5 jaar, behalve voor wat betreft de sociale kwaliteit van de woon- en leefomgeving (woonoverlast en huiselijk geweld). Ook de subjectieve veiligheid (veiligheidsbeleving) is minimaal gelijk gebleven of toegenomen in de jaren 2008 en 2009 (geen cijfers bekend van overige jaren). Dit betekent niet dat ook op alle thema's de veiligheid of afwezigheid van onveiligheid op het gewenste niveau is, gezien de huidige beleidsdoelstellingen, de ambitie, de aard van het delict, de impact op het slachtoffers en/of de directe omgeving; er komt jaarlijks een groot aantal incidenten voor die afbreuk doen aan de veiligheid in Heerenveen.

Onderstaande figuur geeft een beeld van een aantal incidenten gerelateerd aan veiligheid in de gemeente Heerenveen gedurende de afgelopen 5 jaar in relatie tot de doelstellingen (streefwaarden) binnen het huidige integrale veiligheidsbeleid. De gegevens zijn samengevat rondom de 5 veiligheidsvelden die verderop in deze notitie zijn uitgewerkt:

indicator	jaar					streefwaarde 2006
	2006	2007	2008	2009	2010	
Veilige woon- en leefomgeving						
1.1 Sociale kwaliteit (totaal)	516	477	533	640	649	afname
1.2 Fysieke kwaliteit (m.n. vernieling)	569	680	565	484	434	650
1.3 Totaal Objectieve veiligheid/veel voorkomende criminaliteit	1.78 5	1.78 1	1.63 5	1.55 5	1.50 7	-
Bedrijvigheid en veiligheid						
2.1 Veilig winkelgebied (totaal)	100	120	120	79	125	142 (incl.bedrijf)
2.2 Veilige bedrijventerreinen (totaal)	124	56	67	69	60	
2.4 Voetbalgerelateerde incidenten thuiswedstrijden Heerenveen	11	10	23	95	63	-
Jeugd en veiligheid						
3.1 Overlastgevende jeugd (totaal)	247	313	262	188	180	afname
Fysieke veiligheid						
4.1 Totaal verkeersveiligheid (meldingen, incidenten)	1.09 5	1.07 7	1.19 6	1.00 4	906	afname
Integriteit en veiligheid						
5.2 Totaal georganiseerde criminaliteit	152	175	178	167	148	-

Conclusies op grond van bovenstaande zijn:

1. dat binnen de directie woon- en leefomgeving de criminaliteit afneemt, maar de sociale kwaliteit juist minder wordt;
2. dat in winkelgebieden de criminaliteit redelijk stabiel is de laatste 4 jaar;
3. dat het aantal voetbalgerelateerde incidenten fors toeneemt;
4. dat de overlast door jeugd afneemt;
5. dat de verkeersveiligheid steeds verder toeneemt;
6. dat de georganiseerde criminaliteit stabiel is (drugshandel neemt wel af).

Er moet echter een aantal nuanceringen worden aangebracht:

1. een toename van incidenten betekent niet dat er ook feitelijk meer incidenten zijn geweest: er kan ook sprake zijn van toegenomen aandacht waardoor meer melding is gemaakt van (voorheen ook al bestaande niet gemelde) incidenten;
2. het aantal incidenten alleen is niet maatgevend voor de veiligheidsbeleving;
3. binnen de aangegeven totaal aantal incidenten kunnen forse verschillen voorkomen per specifiek beschreven incident en per kern/wijk/buurt.

Voor wat betreft de veiligheidsbeleving (subjectieve veiligheid) kan worden geconcludeerd, dat op alle onderdelen van de bewonersenquête Waarstaatjegemeente.nl Heerenveen in 2009 beter scoort dan in 2008 (in 2010 niet meegedaan). De leefbaarheid in de buurt scoort een 7,5; de veiligheidsbeleving een 7.1. Deze komen nagenoeg overeen met het gemiddelde van gemeenten tussen 25.000 en 50.000 inwoners. Opmerkelijk is de forse daling ten opzichte van 2008 van het percentage dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt (van 4,1 naar 1,1%) en hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de gemiddelde van de gemeenten tussen 25.000 en 50.000 inwoners: dit is erg laag. Deze uitkomsten zijn bemoedigend, maar geven geen inzicht in de ongetwijfeld (grote) verschillen tussen kernen en wijken/buurtten.

Hoe deze nuanceringen uitpakken voor de diverse indicatoren en behaalde resultaten/scores daarop wordt per veiligheidsveld in de volgende paragrafen aangegeven. De opbouw in de volgende paragrafen is als volgt:

- omschrijving veiligheidsveld en –thema's binnen dat veld;
- cijfermatige informatie (indicatoren en scores 2006 t/m 2010);
- overzicht prioriteiten/doelstellingen 2006-2010 op het betreffende veiligheidsveld;
- per veiligheidsthema: toelichting scores op die prioriteiten/doelstellingen; beschrijving ontwikkelingen/wat opvalt binnen het thema;
- beschrijving belangrijkste kenmerken van de huidige aanpak per thema;
- beschrijving verbeterpunten in de huidige aanpak.

Welke verbeterpunten uiteindelijk hebben geleid tot prioriteiten in de komende jaren is beschreven in de kadernota. Ook is daarbij aangegeven hoe de prioriteiten tot stand zijn gekomen (strategische doelstellingen, uitgangspunten en toetsingscriteria).

2.2.1 Veilige woon- en leefomgeving

De veiligheidsthema's binnen dit veiligheidsveld zijn:

1.1 sociale kwaliteit: dit heeft betrekking op de intermenselijke relaties in een buurt/wijk/kern, dat wil zegen tussen bewoners en eventueel andere aanwezige personen;

1.2 fysieke kwaliteit: dit heeft logischerwijze betrekking op fysieke kenmerken van de woonomgeving, in het bijzonder de inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte;

1.3 objectieve veiligheid: hierbij gaat het om diverse, veelvoorkomende vormen van criminaliteit in de buurt/wijk/kern/gemeente

1.4 subjectieve veiligheid: dit gaat om het algemene veiligheidsgevoel en het veiligheidsgevoel op bepaalde plekken/tijdstippen

Tabel 1 bevat cijfermatige informatie met betrekking tot deze thema's.

indicator	bron	jaar					streef waarde 2006
		2006	2007	2008	2009	2010	
1.1 Sociale kwaliteit (totaal)	politie/VNG-BVH-model 1.1	516	477	533	640	■	afname
Woonoverlast/Burengerucht en relatieproblemen	politie/VNG-BVH-model 1.1.1	285	275	304	402	■	
Overlast overspannen/gestoord persoon	politie/VNG-BVH-model 1.1.2	177	145	160	178	■	
Drugsoverlast	politie/VNG-BVH-model 1.1.4	23	23	29	17	26	
Casussen Sociaal Team (algemeen) - waarvan afgesloten met goed resultaat	Sociaal Team/KEDO	73	95	77	109	■	
		63	81	53	82	78	
Casussen Sociaal Team (dreigende uitzettingen) - waarvan afgesloten met goed resultaat	Sociaal Team/KEDO					■ 125	
Aandacht gemeente voor verbeteren leefbaarheid en veiligheid	Waarstaatjegemeente **			6,3 (5,8)	6,2 (6,5)		
Informatie gemeente over aanpak leefbaarheid en veiligheid	Waarstaatjegemeente			5,9 (5,3)	6,0 (6,0)		
Betrekken buurt bij deze aanpak	Waarstaatjegemeente			5,9 (5,2)	5,9 (5,8)		
Bereikbaarheid gemeente klachten/meldingen	Waarstaatjegemeente			6,3 (6,2)	6,5 (6,5)		
Reactie gemeente op deze klachten/meldingen	Waarstaatjegemeente			5,7 (5,5)	6,0 (6,0)		
Gemeente doet wat ze zegt bij de aanpak	Waarstaatjegemeente			5,5 (5,2)	5,7 (5,8)		
Leefbaarheid in de buurt	Waarstaatjegemeente			7,4 (7,4)	7,5 (7,5)	■	
Oordeel burger handhaving regels	Waarstaatjegemeente			5,6 (5,4)	6,1 (5,9)		
1.2 Fysieke kwaliteit (m.n. vernieling)	politie/VNG-BVH-model 1.2.1	569	680	565	484	■ 434	650
Voldoende voorzieningen in de wijk	Waarstaatjegemeente			7,5	7,7		
Tevreden over voorzieningen in wijk voor jongeren	Waarstaatjegemeente			4,6 (4,2)	5,1 (5,0)		
Tevreden over straatverlichting	Waarstaatjegemeente			7,1 (7,2)	7,5 (7,5)		

Tevreden over wegen, paden en pleintjes in de wijk	Waarstaatjegemeente			6,0 (6,0)	6,5 (6,7)		
Tevreden over speelmogelijkheden	Waarstaatjegemeente			6,4 (6,1)	6,8 (6,7)		
Tevreden over openbaar groen	Waarstaatjegemeente			6,6 (6,3)	6,9 (6,8)		
Tevreden over schoon houden wijk	Waarstaatjegemeente			6,5 (6,3)	6,9 (6,7)		
Totaal tevredenheid burger als wijkbewoner	Waarstaatjegemeente			6,3 (6,5)	6,9 (6,9)		
1.3 Objectieve veiligheid							
Totaal aantal aangiften	politie	1338	1313	1220	1223	1156	
Totaal Objectieve veiligheid/veel voorkomende criminaliteit	politie/VNG-BVH-model 1.3	1.785	1.781	1.635	1.555	1.507	
Diefstal/inbraak woning	politie/VNG-BVH-model 1.3.01	116	88	86	90	91	152
Diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	politie/VNG-BVH-model 1.3.02	42	28	35	31	31	
Overige diefstal/inbraak/vermogensdelicten	politie/VNG-BVH-model 1.3.03	393	449	408	382	361	
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	politie/VNG-BVH-model 1.3.04	157	98	53	109	96	157
Diefstal van motorvoertuigen	politie/VNG-BVH-model 1.3.05	16	14	16	19	13	
Diefstal fiets, bromfiets, snorfiets	politie/VNG-BVH-model 1.3.06	426	418	393	304	299	
Totaal geweld/lichamelijke integriteit	politie/VNG-BVH-model 1.3.07 t/m 1.3.10	572	603	552	507	546	
Mishandeling (incl. geweld tegen personen)	politie/VNG-BVH-model 1.3.07	173	207	196	189	152	
Bedreiging	politie/VNG-BVH-model 1.3.08	137	158	95	99	112	
Ruzie/vechtpartij	politie/VNG-BVH-model 1.3.09	164	186	214	183	243	
Zeden (geweld)	politie/VNG-BVH-model 1.3.10	53	52	47	36	39	
Overige criminaliteit	politie/VNG-BVH-model 1.3.11	98	83	92	113	70	
Huiselijk geweld incidenten	politie/VNG-BVH-model 1.3.12	34	51	98	189		afname
Tijdelijk huisverbod opgelegd	gemeente				5	9	
Politie Keurmerk Veilig wonen: aantal woningen	CCV			696	702	707	
Politie Keurmerk Veilig wonen: % van totaal aantal woningen gemeente Heerenveen	CBS					4%	
1.4 Subjectieve veiligheid							
Veiligheidsbeleving buurt (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente **	-	-	7,0 (7,0)	7,1 (7,0)	-	Verhoging
Leefbaarheid in de buurt (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente			7,4 (7,4)	7,5 (7,5)		Verhoging
Voelt zich vaak onveilig in de eigen buurt (%)	Waarstaatjegemeente			4,1 (6,1)	4,1 (1,6)		Verlaging

tabel 1

* Incidenten huiselijk geweld is als volgt onderverdeeld in 2010: psychisch (106), lichamelijk (38), overig (29), bedreiging (21), seksueel (6) en belaging (2).

** (...) gemiddelde score gemeenten 25.000-50.000 inwoners.

Tabel 2 bevat de prioriteiten en doelstellingen 2006-2010 binnen dit veiligheidsveld (voor 3 van de 6 prioriteiten is een streefwaarde vastgesteld).

Sociale overlast	Afname van het aantal gevallen van sociale overlast (o.g.v. mensen met meervoudige problematiek)
Vernieling/vandalisme	Terugbrengen van het aantal vernielingen in Heerenveen naar het niveau van 2005: onbekend; laatst bekend 2006: 650
Woninginbraken	Woninginbraken beperken tot het niveau van 2005: 152
Diefstal van/vanuit motorvoertuigen	Aantal diefstallen beperken tot het niveau van 2005: onbekend; laatst bekend 2006: 157
Huiselijk geweld	Verminderen van het aantal gevallen huiselijk geweld. Toename van het aantal meldingen van huiselijk geweld.
Subjectieve veiligheid	Vergroten veiligheidsgevoel

tabel 2

Over de veiligheidsproblematiek op dit veiligheidsveld is het volgende geconcludeerd in de veiligheidsanalyse.

1.1 Thema sociale kwaliteit:

- Huidige prioriteiten: sociale overlast: doelstelling niet gehaald, zelfs forse toename:
 - het aantal casussen dat wordt besproken in het Sociaal Team is de afgelopen 2 jaar explosief gestegen, voornamelijk door het grote aantal dreigende huisuitzettingen (deze worden nog niet lang structureel vastgelegd). Meest in het oog springende problematiek (toename): gezinsproblematiek, psychische problemen en (huiselijk) geweld en bedreiging;
 - mensen met problemen als schulden, verslavingsproblemen, psychiatrische aandoeningen of gezinsproblematiek zorgen onverminderd vaak voor overlast in hun omgeving. Vooral mensen met een meervoudige problematiek zijn moeilijk te helpen, maar vormen de grootste bron van overlast.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - een toenemend aantal jongeren zorgt voor woonoverlast waarbij vaak sprake is van middelengebruik en een toenemende onverschilligheid;
 - er wordt een toenemend beroep gedaan op Handhaving in verband met burenruzies.
 - woonoverlast wordt naar het lijkt in toenemende mate veroorzaakt door personen met (alleen) psychische problemen/psychiatrische stoornissen.
 - hoewel dit niet uit de politie-cijfers blijkt, is er onverminderd sprake van (overlast door) fors GHB-gebruik in Heerenveen, hoewel ook hiervoor geen exacte cijfers beschikbaar zijn. Dit betreft meestal (jong) volwassenen, maar wordt algemeen geassocieerd met jongeren en met uitgaan. Vandaar dat voor de verdere analyse van het GHB gebruik wordt verwezen naar paragraaf 2.2.3 Jeugd en veiligheid, blz. 12);
 - meeste incidenten binnen dit thema in Heerenveen, Jubbega en Oudeschoot;
 - de aandacht van de gemeente voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid scoort net een voldoende (6,2);
 - het betrekken van de buurt bij deze aanpak en het nakomen van toezeggingen hierbij, scoort niet hoog (5,9 resp. 5,7).

1.2 Thema fysieke kwaliteit

- Huidige prioriteiten: vernieling/vandalisme: doelstelling ruimschoots gehaald:
 - het aantal vernielingen is fors gedaald.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - de huidige kwaliteit van de openbare ruimte (waaronder de dorpsuitbreidingen) is grotendeels goed, met uitzondering van enkele gebieden in de kern van Heerenveen (o.a. Schans, Heideburen, Het Meer) als gevolg van o.a. de zeer snelle groei die Heerenveen de afgelopen jaren heeft

meegemaakt, waardoor er minder oog, tijd en geld voor de samenhang is geweest;

- bij de stedenbouwkundige ontwikkeling is tot nu toe weinig samenhangende aandacht voor de randvoorwaarden met betrekking tot sociale veiligheid;
- er is geen centraal meldpunt voor vernielingen/vandalisme en voor klachten over overlastsituaties;
- vernielingen/vandalisme komt gedurende het gehele jaar voor verspreid over de gehele gemeente. Er zijn in het algemeen geen specifieke buurten/wijken aan te wijzen met meer/minder vernielingen/vandalisme. Er zijn ook geen cijfers bekend op buurtniveau;
- het rapportcijfer voor het voorzieningenniveau is relatief hoog (7,7), behalve als het voorzieningen in de wijk voor jongeren betreft, als is het cijfer wel gestegen: van 4,5 naar 5,1. Ook de straatverlichting scoort relatief hoog (7,5);
- het rapportcijfer voor de algehele tevredenheid over de buurt als wijkbewoner is een mooie 7, al zijn er ongetwijfeld (grote) verschillen per kern/wijk/buurt.

1.3. Thema objectieve veiligheid/veelvoorkomende criminaliteit

- Huidige prioriteiten: woninginbraken, diefstal van/vanuit motorvoertuigen en huiselijk geweld: doelstelling ruimschoots gehaald, behalve bij huiselijk geweld:
 - woninginbraken blijven, ondanks dat de aantallen fors zijn teruggelopen een belangrijke aantasting van de veiligheid van de woonomgeving: de impact op slachtoffers en de buurt is groot en de angst voor woningbraken blijft onverminderd groot als die zich ineens in de eigen buurt/wijk/kern voordoen;
 - woninginbraken komen gedurende het gehele jaar voor verspreid over de gehele gemeente. Er zijn in het algemeen geen specifieke buurten/wijken aan te wijzen met meer/minder woninginbraken. Er zijn ook geen cijfers bekend op buurtniveau;
 - nog slechts een klein deel van de woningvoorraad beschikt over het Politiekeurmerk Veilig Wonen;
 - de diefstal van motorvoertuigen is niet locatiegebonden en vindt vermoedelijk ook vaak georganiseerd plaats (dan is het geen gelegenheidsdelict).
 - de diefstal uit en vanaf motorvoertuigen is vaker locatiegebonden (grote parkeerterreinen al dan niet bij –grote- sportvoorzieningen) en tijdgebonden (tijdens evenementen, 's nachts);
 - het aantal incidenten huiselijk geweld is sinds het begin van het registratiejaar 2006 fors toegenomen door de verhoogde aandacht, het anders/beter registreren hiervan en door de invoering van de Wet Tijdelijk Huisverbod per 1 januari 2009. Aannemelijk is dat feitelijk het aantal incidenten wellicht enigszins is toegenomen, maar dat er ook meer incidenten worden gemeld. Feit is wel dat indien de incidenten niet strafrechtelijk zijn, nog vaak geen melding wordt gedaan.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - het aantal ruzies/vechtpartijen neemt de laatste drie jaar toe; hier is geen duidelijke verklaring voor; wellicht is intensivering surveillance tijdens horecadiensten o.a. met bikers een oorzaak en ook het adequater registreren kan een rol spelen.

1.4 Thema subjectieve veiligheid

- Huidige prioriteiten: subjectieve veiligheid: doelstelling behaald:
 - op alle onderdelen van de bewonersenquête Waarstaatjegemeente.nl scoort Heerenveen in 2009 beter dan in 2008 (in 2010 niet meegedaan). De leefbaarheid in de buurt scoort een 7,5; de veiligheidsbeleving een 7.1. Deze komen nagenoeg overeen met het gemiddelde van gemeenten tussen 25.000 en 50.000 inwoners. Opmerkelijk is de forse daling ten opzichte van 2008 van het percentage dat zich vaak onveilig voelt in de eigen buurt (van 4,1 naar 1,1%) en hoe dit zich verhoudt ten opzichte van de gemiddelde van de gemeenten tussen 25.000 en 50.000 inwoners: dit is erg laag. Deze uitkomsten zijn bemoedigend, maar geven geen inzicht in de ongetwijfeld (grote) verschillen tussen dorpen en wijken/buurten.

- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - het oordeel van de burger over de handhaving van regels is fors verbeterd, al is het nog steeds een mager zesje;
 - Besturen Plaatselijk Belang en Wijken geven aan dat áls er al sprake is van onveiligheidsproblemen, hierop in zijn algemeenheid adequaat wordt gereageerd door betrokkenen, zowel bewoners zelf als politie, gemeente en maatschappelijke organisaties en/of dat er geen extra inzet meer mogelijk is op het specifieke onveiligheidsprobleem.

De huidige aanpak

Belangrijke kenmerken van de huidige aanpak op dit veiligheidsveld zijn:

1. aspect infrastructuur: beleidsmatige, planmatige en organisatorische kader, communicatie en intake meldingen en klachten:
 - a. dorpsvisies worden door bewoners zelf opgesteld en uitvoering van de actiepunten vindt plaats met gemeentelijke co-financiering;
 - b. veiligheidsproblematiek in dorpsvisies m.n. verkeersveiligheid; daarnaast aandacht voor het ondersteunen van jeugd(activiteiten);
 - c. woningbouwcorporaties hanteren doelgroepenbeleid bij toewijzing huurwoningen;
 - d. woningbouwcorporaties hanteren met betrekking tot allerlei "overtredingen" een tweede kans beleid voor hun huurders;
 - e. woningbouwcorporaties voeren (periodiek) wijkscans uit op grond waarvan leefbaarheidsbeleid wordt bepaald en monitoring plaats vindt;
 - f. Sociaal Team ondersteunt vele inwoners met meervoudige problematiek en leidt hen naar de hulpverlening waarbij het procesmanagement wordt ondersteund door een online klantvolgsysteem.
 - g. borging aanpak in maandelijks ketenoverleg veiligheid & leefbaarheid: signalering, interveniëring, doorgeleiding, afstemming, monitoring en bijstelling;
2. aspect investeren in fysieke kwaliteit: de staat van de openbare ruimte, hoe prettig is het leven in de buurt gezien de fysieke kwaliteit:
 - a. beheer en onderhoud van het openbaar groen vindt plaats op 3 niveaus afhankelijk van de gewenste beeldkwaliteit van de locatie: intensief (centra, winkelcentra, speelterreinen, gazon, bomen langs doorgaande wegen), matig intensief (siergroen, gazon binnen de wijken, bomen in woonstraten) en extensief (alle natuurlijk beheerde beplanting, watergangen en bermen);
 - b. het feitelijke onderhoudsniveau wordt in een aantal kernen/wijken door de Plaatselijke Belangen en Wijken of Ondernemersvereniging zelf vastgelegd in een Beheersvisie; dit beperkt zich niet alleen tot de openbare ruimte maar betreft ook afspraken over het onderhoudsniveau van particuliere eigendommen;
 - c. dorpsvisies kennen vaak actiepunten met betrekking tot de fysieke kwaliteit, waaronder het communiceren over onderhoud van de openbare ruimte;
 - d. woningbouwcorporaties hanteren bepalingen in huurovereenkomst met betrekking tot de kwaliteit van de buitenruimte
3. aspect investeren in sociale kwaliteit: sociale netwerken, inzet op woonoverlast:
 - a. versterken sociale samenhang vraagt inzet zowel van bewoners als professionals;
 - b. versterken zelfredzaamheid versus terugtrekkende overheid;
 - c. wijkgerichte aanpak door ketenpartners met name gericht op fysieke veiligheid;
 - d. actieve signalering probleemhuishoudens door ketenpartners;
 - e. begeleiding groot aantal (dreigende) huisuitzettingen door Sociaal Team;
 - f. toenemende aandacht voor problematische jongeren.
4. aspect betrekken bewoners bij veiligheid en leefbaarheid:
 - a. melding- en aangiftebereidheid wordt altijd gestimuleerd;
 - b. versterken zelfredzaamheid en burgerparticipatie;

- c. duurzame buurtpreventie vraagt veel inzet;
- d. toenemend beroep op bewoners om burenruzies zelf op te lossen wordt gefaciliteerd door ketenpartners (project bemiddeling in de buurt).
- 5. aspect toezicht en handhaving:
 - a. aanpak is gericht op het voorkomen van handhavingsverzoeken;
 - b. bestuurlijke strafbeschikking wordt beperkt toegepast;
 - c. structurele en programmatische integrale handhaving wordt (nog) niet op elke veld (optimaal) toegepast;
- 6. aspect aanpak specifieke criminaliteitsproblemen:
 - a. ketenaanpak is vaak ad hoc en niet planmatig/structureel;
 - b. laag aantal tijdelijke huisverboden in relatie tot aantal incidenten huiselijk geweld;
 - c. vermindering problematisch middelengebruik (m.n. GHB) vraagt veel inzet van alle ketenpartners.

Verbeterpunten in de huidige aanpak zijn:

- o Verbeteren mogelijkheden centraal melden klachten (woon) overlast.
- o Verbeteren planmatige/structurele afstemming interventies ketenpartners inclusief bewoners(organisaties) op kern/wijk/buurt niveau.
- o Versterken (rol teamleider) Sociaal Team bij integrale aanpak toegenomen (multi)problematiek waaronder van jongeren.
- o Verbeteren intensieve (persoonlijke) begeleiding jongeren met complexe problematiek die voor (woon)overlast zorgen.
- o Optimaliseren integrale ketenaanpak "hufferige burenen".
- o Beter faciliteren zelfredzaamheid (wijk)bewoners bij oplossing buurconflicten.
- o Meer stimuleren melding- en aangiftebereidheid.

2.2.2 Bedrijvigheid en veiligheid

Veiligheidsproblematiek

De veiligheidsthema's binnen dit veiligheidsveld zijn:

- 1.1 veilig winkelgebied;
- 1.2 veilige bedrijventerreinen;
- 1.3 veilig uitgaan;
- 1.4 veilige evenementen;
- 1.5 veilig toerisme.

Tabel 3 bevat cijfermatige informatie over deze thema's

indicator	bron	jaar					streefwaarde 2006
		2006	2007	2008	2009	2010	
2.1 Veilig winkelgebied (totaal)	politie/VNG-BVH-model 2.1	100	120	120	79	125	142 (incl. bedrijf)
Winkeldiefstal	politie/VNG-BVH-model 2.1.1	92	113	106	67	107	
Inbraak winkel	politie/VNG-BVH-model 2.1.2	8	7	14	12	18	
Zakkenrollerij	BVH	-	56	64	83	46	
2.2 Veilige bedrijventerreinen (totaal)	politie/VNG-BVH-model 2.2	124	56	67	69	60	
Inbraak/diefstal in/uit bedrijven en kantoren waarvan op:	politie/VNG-BVH-model 2.2.1	124	55	64	68	58	142 (incl. winkel)
- Heerenveen Noord			14	15	19	7	
- IBF/De Kavels			6	12	14	5	
- Heerenveen Zuid			7	6	8	9	
Overvallen	politie/VNG-BVH-model 2.2.2	-	1	3	1	2	

2.3 Veilig uitgaan (overlast horeca)	politie/VNG-BVH-model 2.3			1	19		afname
2.4 Veilige evenementen (overlast)	politie/VNG-BVH-model 2.4.				2	2	voorkomen
Voetbalgerelateerde incidenten thuiswedstrijden Heerenveen	Voetbalvolgsysteem CIV	11	10	23	95	63	
2.5 Veilig toerisme (watergerateerd)	politie/VNG-BVH-model 2.5	4	8	8	6	5	

tabel 3

Tabel 4 bevat de prioriteiten en doelstellingen 2006-2010 binnen dit veiligheidsveld (voor 1 van de 4 prioriteiten is een streefwaarde vastgesteld).

Veilig ondernemen	Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen terugdringen tot het niveau van 2004: onbekend; laatst bekend 2005: 142
Uitgaansoverlast	Het verminderen van uitgaansgerelateerde overlast
Grootschalige evenementen	Voorkomen van incidenten bij evenementen
Betaald voetbal	Het veilig en ordelijk laten verlopen van de thuiswedstrijden van sc Heerenveen

tabel 4

Over de veiligheidsproblematiek op dit veiligheidsveld is het volgende geconcludeerd in de veiligheidsanalyse:

2.1 Thema veilig winkelgebied

- Huidige prioriteiten: veilig ondernemen: doelstelling wel gehaald, maar:
 - het aantal incidenten winkeldiefstal fluctueert; onverklaarbaar laag aantal in 2009;
 - het aantal incidenten zakkenrollerij fluctueert sterk.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - wisselende overlast van jeugd(groepen) op wisselende plekken in het centrum winkelgebied (zie paragraaf 2.2.3, blz. 12);
 - ondernemers in het centrum van Heerenveen zijn steeds meer actief betrokken bij het oplossen van problemen in het centrum: onder regie van de HOV is recent een werkgroep veiligheid geformeerd.

2.2 Thema veilige bedrijventerreinen

- Huidige prioriteiten: veilig ondernemen: doelstelling gehaald:
 - de afname van het aantal incidenten inbraak/diefstal in/uit bedrijven en kantoren op de bedrijventerreinen is het grootst op Heerenveen Noord en IBF/De Kavel;
 - het aantal incidenten op terreinen waarbij geen sprake is van fysieke of sociale clustering of aanpak, is juist gestegen.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - daar waar ondernemers de handen in elkaar slaan, vermindert het aantal inbraken/diefstal. Dit is al gebeurd op Heerenveen Noord en IBF/De Kavel (Keurmerk Veiligheid Ondernemen Bedrijventerreinen, waaronder camera-toezicht);
 - het koste momenteel moeite ondernemers warm te krijgen voor de gezamenlijke aanpak, wellicht voornamelijk gezien de beperkte mogelijkheden voor financiering van maatregelen.

2.3 Thema veilig uitgaan

- Huidige prioriteiten: uitgaansoverlast: doelstelling gehaald:
 - de ketenpartners HOV en KHN-afdeling Heerenveen geven aan dat er geen sprake is van excessen: afspraken met politie zijn helder en de samenwerking verloopt prima;

- personen die voor overlast zorgen door overmatig (alcohol)gebruik, hebben dit teveel meestal niet in de reguliere horeca tot zich genomen (strikt beleid ondernemers);
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - het aantal incidenten waarbij alcohol en/of druggebruik een doorslaggevende/escalerende rol speelt, is onbekend, terwijl er gevoelsmatig bij uitgaansoverlast eigenlijk (bijna) altijd sprake is van "oorzaak drank/drug".

2.4 Thema veilige evenementen

- Huidige prioriteiten: grootschalige evenementen: doelstelling gehaald; betaald voetbal: doelstelling deels gehaald:
 - er wordt slechts marginaal in strijd met de voorschriften van de evenementenvergunning gehandeld door organisatoren;
 - als er wel sprake is van incidenten, dan hebben deze vooral betrekking op geluidhinder (overlast) en overmatig alcohol/druggebruik (volksgezondheid);
 - de sterke stijging van het aantal voetbalgerelateerde incidenten (zowel binnen als buiten het stadion) is mede veroorzaakt door betere registratie en verhoogde aandacht, naast de invloed hierop van het aantal en de aard van de thuiswedstrijden in een bepaald seizoen;
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - ondanks het positieve imago gaat het voetbal in Heerenveen steeds meer gepaard met vandalisme, geweld en overlast, waarbij het geweld zich verplaatst naar het centrum van Heerenveen waar een deel van de thuissupporters de confrontatie met rivaliserende supporters of met de politie zoekt;
 - het concept "open gastheerschap" staat op gespannen voet met de toenemende inzet van de politie bij thuiswedstrijden en vraagt om herdefiniëring van het integrale ketenbeleid vastgelegd in het Convenant.

2.5 Thema veilig toerisme

- Huidige prioriteiten: geen
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - er is geen sprake van grootschalig toerisme anders dan tijdens evenementen. Waterrecreatie is voor wat betreft (on)veiligheid alleen een onderwerp bij het Heidemeer in Heerenveen en dat is gezien de aard ondergebracht bij jeugdoverlast.

De huidige aanpak

Belangrijke kenmerken van de huidige aanpak op dit veiligheidsveld zijn:

1. veilig winkelgebied:
 - a. structurele samenwerking beperkt zich tot beheer openbare ruimte en evenementen (ondernemersfonds); daarnaast op projectbasis nog contact met vastgoedpartijen;
 - b. eigen initiatieven ondernemers: registratie op www.afrekenenmetwinkeldieven.nl. waardoor winkeliers ondersteuning krijgt bij het (ver)halen van schade/schadevergoeding op de dader bij winkeldiefstal.
2. veilig ondernemen:
 - a. interventies waarbij pakkans wordt vergroot, hebben vooral preventief effect (camera-toezicht en verlichting).
3. veilig uitgaan:
 - a. het gehanteerde convenant "veilig uitgaan kern Heerenveen" tussen KHN-afdeling Heerenveen, gemeente, politie, taxi-ondernemer en horeca-ondernemers die geen lid zijn van de KHN borgt een goede kwaliteit van het uitgaansklimaat in relatie tot veiligheid en leefbaarheid.
4. veilige evenementen:
 - a. goede samenwerking met organisatoren en communicatie met omwonenden bij grootschalige evenementen en de planning daarvan (evenementenkalender);

- b. het gehanteerde protocol "grootschalige evenementen" (integrale ketenaanpak op basis van goede risico-analyse en gebruik checklijst en model draaiboek) borgt vanaf een vroeg stadium voorafgaande aan de vergunningverlening een veilig verloop van het evenement;
- c. het gehanteerde convenant "betaald voetbal sc Heerenveen" tussen club, gemeente, politie, openbaar ministerie en hulpverleningsdienst Fryslân borgt een veilig en ordelijk verloop van de thuiswedstrijden, met name in het stadion;
- d. het casusoverleg aanpak supportersgeweld binnen het Veiligheidshuis Fryslân verbetert mogelijkheden integrale aanpak van het geweld buiten het stadion.

Verbeterpunten in de huidige aanpak zijn:

- o Verbeteren van de samenwerking bij de integrale aanpak van diverse vraagstukken in het centrum van Heerenveen.
- o 'Optimaliseren' regierol gemeente bij KVO B (her)certificering op bedrijventerreinen.
- o Individuele ondernemers/winkeliers stimuleren (gezamenlijk) te investeren in effectieve maatregelen.
- o Meer accent geven aan mogelijkheden integrale aanpak drugsgebruik en/of - handel en overmatig alcohol en druggebruik, ook tijdens (voetbal)evenementen (inclusief organisatoren en medewerkers van evenementen).
- o Versterken/doorontwikkelen aanpak Hooligans in Beeld (persoonsgerichte aanpak gericht op gedragsverandering).
- o Vaker bestuursrechtelijke inzet bij voetbalgeweld;
- o Accentverschuiving naar belonen (uit)supporter voor goed gedrag.

2.2.3 Jeugd en veiligheid

De Veiligheidsthema's binnen dit veiligheidsveld zijn

- 3.1 overlastgevende jeugd: dit heeft betrekking op groepen jongeren;
- 3.2 criminele jeugd/individuele probleemjongeren: dit heeft betrekking op individuele jongeren met vaak meerdere problemen die vaak de harde kern van jeugdgroepen vormen;
- 3.3 jeugd, alcohol en drugs;
- 3.4 veilig in en om de school.

Tabel 5 bevat cijfermatige informatie met betrekking tot deze thema's.

indicator	bron	jaar					streefwaarde 2006
		2006	2007	2008	2009	2010	
3.1 Overlastgevende jeugd (totaal)	politie/VNG-BVH-model 3.1	247	313	262	188	180	afname
Vandalisme/baldadigheid	politie/VNG-BVH-model 3.1.1 **	81	103	135	87 (1026) 1,58 ***	82 (778) 1,2	afname
Overlast jeugd	politie/VNG-BVH-model 3.1.2	166	210	127	101 (2656)	98 (2701)	afname
Aantal hinderlijke jeugdgroepen	Shortlist/KEDO				5	5	
Aantal overlastgevende jeugdgroepen	Shortlist/KEDO				2	1	
Aantal criminele jeugdgroepen	Shortlist/KEDO			2	-	-	

3.2 individuele probleemjongeren							
Aantal jeugdige verdachten misdrijven (totaal)	politie/VNG-BVH-model 3.2	315	263	313	293	225	afname
Verdachten 0-11 jaar	politie/VNG-BVH-model 3.2.1	2	3	8	9	1	
Verdachten 12-17 jaar	politie/VNG-BVH-model 3.2.2	150	117	140	131	77	
Verdachten 18-24 jaar	politie/VNG-BVH-model 3.2.3	163	143	165	153	147	
Aantal Halt verwijzingen Jongere woont in Heerenveen	Politie	43	23	57	39	18	
Aantal Halt verwijzingen Delict gepleegd in Heerenveen	Politie	63	37	80	52	29	
Interventies schoolverzuim	Jaarverslag leerplicht	536	560	605			
- waarvan doorgezonden processen-verbaal naar OM	Jaarverslag leerplicht		17	11			
- waarvan geschorst wegens wangedrag (kinderen horen thuis in speciaal onderwijs)	Jaarverslag leerplicht	21	23	30			
- waarvan conflict met school of wegens uitgesproken zorg (signaal verzuim)	Jaarverslag leerplicht	193	202	235			
- waarvan verzuim door wangedrag (preventieve meldingen)	Jaarverslag leerplicht	102	115	142			
3.3 Jeugd, alcohol en drugs							
% klas 3 VMBO dat wel eens meer dan 20 glazen alcoholische dranken per week nuttigt	Jaarrapportage GO GGD	12	18	7			afname
% klas 3 VMBO dat wel eens hasj of wiet gebruikt	Jaarrapportage GO GGD	11	8	5			
3.4 Veilig in en om de school							
Incidenten op scholen	incidentregistratie-systeem						
Wordt zelf regelmatig gepest	GGD ?						
Pest zelf regelmatig	GGD ?						

tabel 5

** (...) CBA-j (criminaliteitsbeeldanalyse jeugd) politie: score Friesland.

*** aantal inwoners per 1000 dat incident heeft meegemaakt Heerenveen resp. Friesland

Tabel 6 bevat de prioriteiten en doelstellingen 2006-2010 binnen dit veiligheidsveld (voor geen van de 2 prioriteiten is een streefwaarde vastgesteld).

Jeugdoverlast	Voorkomen dat jeugd overlast gaat veroorzaken en/of crimineel gedrag gaat vertonen. Terugdringen overlast.
Alcohol en drugs	Verminderen van het aantal alcoholgerelateerde incidenten. Realiseren van een verantwoord gebruik van genotmiddelen.

tabel 6

Over de veiligheidsproblematiek op dit veiligheidsveld is het volgende geconcludeerd in de veiligheidsanalyse:

3.1 Thema overlastgevende jeugd:

- o Huidige prioriteiten: jeugdoverlast: doelstelling deels gehaald:

- hoewel de overlast door jeugd(groepen) gemeentebreed fors is gedaald, is dit in bepaalde gebieden (centrum en sommige wijken Heerenveen, Jubbega) wel een periodiek terugkerend probleem.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - de aard en schaal van de overlast wanneer die wel aanwezig is, zorgt voor een ernstige inbreuk op het woongenot en de leefbaarheid.
 - veel aandacht voor jeugd

3.2 Thema criminele jeugd/individuele probleemjongeren:

- Huidige prioriteiten: jeugdoverlast: doelstelling deels gehaald:
 - het totaal aantal jeugdige verdachten van misdrijven is weliswaar gedaald, maar het aantal jeugdigen 18-24 jaar blijft min of meer gelijk; dat van de 12-17 jarigen is fors gedaald. Hier is (nog) geen verklaring voor.
 - Het aantal Halt verwijzingen van jongeren (12-17 jarigen) die in Heerenveen wonen en van de delicten die in Heerenveen zijn gepleegd, is fors gedaald.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - de "harde kern" van jeugdige veelplegers bestaat uit een groep van ca 10 jongeren, met daar om heen een randgroep van ca 20 jongeren. De indruk bestaat dat bij deze 30 jongeren er meestal sprake is van veel achterliggende (sociale) problematiek.
 - bij de meldingen m.b.t. schoolverzuim is ook een trend waarneembaar dat de problematiek van de leerlingen die verzuimen complexer wordt (verslaving, persoonlijkheidsstoornissen, gedrags- en gezinsproblemen).

3.3 Thema jeugd, alcohol en drugs:

- Huidige prioriteiten: alcohol en drugs: onbekend of doelstelling is gehaald:
 - er zijn geen gegevens beschikbaar op de indicatoren, anders dan die uit de jaarrapportage van de GGD m.b.t. overmatig alcoholgebruik van klas 3 VMBO t/m 2008. In 2009 en 2010 is dezelfde vraag niet opnieuw gesteld, vandaar dat recente cijfers ontbreken.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - er zijn ca 50 jongeren bij VNN in beeld als (ernstig) verslaafd aan GHB en/of andere (soft)drugs.

3.4 Thema veilig in en om de school:

- Huidige prioriteiten: geen
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - er is geen totaal overzicht van aard en omvang van onveiligheidsproblematiek (pesten, geweldpleging, diefstal, voerlast, vernielingen en verkeersonveiligheid) in en om de scholen;
 - uit de schriftelijke enquête onder de schoolbesturen basis- en voorgezet onderwijs (waaronder MBO) komt een zeer divers beeld naar voren van ervaren onveiligheid op hiervoor genoemde onderwerpen;
 - het is lastig leerlingen te interesseren voor maatschappelijke stages.

De huidige aanpak

Belangrijke kenmerken van de huidige aanpak op dit veiligheidsveld zijn:

1. overlastgevende jeugd:

- a. integrale aanpak hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen (CentreCourt).

2. criminele jeugd/individuele probleemjongeren:

- a. centrum jeugd en gezin: geen vrijblijvende aanpak, sluitend netwerk van voorzieningen en nog meer aandacht voor preventie;
- b. geïntegreerde aanpak schoolverzuim en schooluitval van 5 tot 23 jaar;
- c. het Jongerenpunt (actieteam jeugdwerkloosheid) werkt met name goed voor bemiddelbare jongeren.
- d. ketenpartners die aangesloten zijn op de Verwijsindex maken hier steeds beter gebruik van.

3. jeugd, alcohol en drugs:
 - a. steeds meer scholen doen mee aan preventieprojecten;
 - b. intensieve handhaving alcoholverbod op straat;
 - c. inzet outreachend jongerenwerker VNN resulteert in behandeling verslaving;
 - d. certificering keten die aan bepaalde voorwaarden voldoen;
 - e. continuïteit Jongerencentrum waarborgen is lastig;
 - f. effectiviteit interventies/maatschappelijke effecten niet (direct) duidelijk.
4. veilig in en om de school:
 - a. geen integrale, uniforme en kenbare aanpak onveiligheid op en rond scholen.
 - b. scholen hanteren zeer diverse (eigen) beleid.

Verbeterpunten in de huidige aanpak zijn:

- Verbeteren planmatige/structurele afstemming interventies ketenpartners voor overlast wisselende groepen jeugd in wisselende kernen/wijken/buurtten op alle aan de orde zijnde onveiligheidsthema's.
- Intensivering persoonlijke begeleiding van jongeren die 'hardleers' zijn bij wonen en leren en/of werken en vrije tijdsbesteding en/of waarbij sprake is van multi-problematiek, zo mogelijk aansluitend bij bestaande structuur/structuren.
- Participatie politie in Verwijsindex.
- Beter faciliteren van jongeren middels bundeling van allerlei functies rondom jongeren liefst op één locatie.
- Extra preventieve inzet outreachend jongerenwerk VNN in het centrum van Heerenveen en optimaliseren regulier/structureel jongerenwerk.
- Verbeteren aanpak middelen gebruik (waaronder GHB).
- In het jaarlijkse GO (gezondheidsonderzoek) van de GGD in klas 3 VMBO expliciet naar GHB-gebruik vragen.
- Onderzoek naar (vernieuwende) instrumenten voor jeugdoverlast en overmatig middelengebruik waarbij de ketenaanpak centraal staat (effectmetingen).
- Verbeteren (vroegtijdige) (uniforme) ketenaanpak bij het (verder) terugdringen en voorkomen van criminaliteit en onveiligheid op de school/van individuele leerlingen.

2.2.4 Fysieke veiligheid

De veiligheidsthema's binnen dit veiligheidsveld zijn

- 4.1 verkeersveiligheid: dit heeft betrekking op objectieve en subjectieve verkeersveiligheid en verkeer- en parkeeroverlast.
- 4.2 brandveiligheid: dit heeft betrekking op brandveiligheid van gebouwen (zowel technisch als qua gebruik) en op bestrijding van brand (repressie).
- 4.3 externe veiligheid: dit heeft betrekken op de externe (naar buiten gerichte) risico's van gevaarlijke stoffen bij opslag, bewerking en vervoer.
- 4.4 voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing: dit heeft betrekking op mogelijke rampen en crises (preparatie).

Tabel 7 bevat cijfermatige informatie met betrekking tot deze thema's.

indicator	bron	jaar					streefwaarde 2006
		2006	2007	2008	2009	2010	
4.1 Totaal verkeersveiligheid (meldingen, incidenten)	politie/VNG-BVH-model 4.1	1.095	1.077	1.196	1.004	906	afname
Verkeersongevallen dodelijke afloop	politie/VNG-BVH-model			1	1	2	

	4.1.01						
Verkeersongevallen letsel	ViaStat * (gemeente)	70	66	64	69		
Verkeersongevallen materiële schade	ViaStat (gemeente)	308	252	223	181		
Verkeersongevallen letsel en materiële schade	ViaStat (gemeente)	378	318	287	250		
Aantal slachtoffers (overleden, ziekenhuisgewond en overige gewonden)	ViaStat (gemeente)	79	82	71	81	?	71
Verkeersongevallen totaal gemeentelijke wegen	ViaStat (gemeente)	253	215	174	158	?	afname
Verlaten plaats ongeval	politie/VNG-BVH-model 4.1.04	136	145	206	169	171	
Parkeerproblemen en verkeersstremming	politie/VNG-BVH-model 4.1.05	44	63	71	72	71	
Snelheidsovertredingen (staandhoudingen, geen flits)	politie/VNG-BVH-model 4.1.06	11	16	14	8	6	
Rijden onder invloed	politie/VNG-BVH-model 4.1.07	124	133	141	107	116	
Rijden onder invloed bij geregistreerde ongevallen	ViaStat (gemeente)	14	13	8	9		
Overig wegverkeer	politie/VNG-BVH-model 4.1.08	311	314	357	324	302	
Overige incidenten rail-, water- en vliegverkeer	politie/VNG-BVH-model 4.1.11	4	1	2	1	-	
Verkeersveiligheid gemeente (rapportcijfer)	Waarstaatje Gemeente **			6,4 (6,0)	6,6 (6,5)		
Verkeersveiligheid buurt (rapportcijfer)	Waarstaatje gemeente			6,4 (6,0)	6,3 (6,3)		
4.2 Totaal brandveiligheid	politie/VNG-BVH-model 4.2	117	103	116	154	94	
Brand (geen brandstichting)	politie/VNG-BVH-model 4.2.1	62	67	77	78	71	
Brandstichting	politie/VNG-BVH-model 4.2.2	55	36	39	76	23	
Brandmeldingen totaal	brandweer	286	212	258	225	215	
Hulpverleningen totaal	brandweer	52	53	84	76	105	
Aantal opgestelde aanvalsplannen	brandweer				45	3	
Aantal opgestelde bereikbaarheidskaarten	brandweer				300	150	
% controles conform Prevap	preventie						
4.3 Externe veiligheid							
% actuele vergunningen BEVI en BRZO	gemeente					100%	
% actuele bestemmingsplannen (inclusief EV-gegevens)	gemeente					50 %	
4.4 voorbereiding op rampenbestrijding							
Getoetst, goedgekeurd en actueel rampenplan en hieruit voortvloeiende	gemeente			Ja	Ja	Ja	

deelplannen							
Aantal geactualiseerde deelplannen rampenplan	gemeente			12	4	1	
Aantal OTO-activiteiten m.b.t. de deelprocessen	gemeente			x	6	10	
Aantal GBT-trainingen	gemeente			x	2	0	
Aantal bereikbaarheidsoefeningen/proefalarmen	gemeente			2	3	3	

tabel 7

* **VIASSTAT (= bron gemeente) ongevalregistratie.** Er zijn verschillen met het VNG-BVH-model van de politie. De essentie van de verschillen zit in het feit dat het VNG-BVH model rechtstreeks put uit het bedrijfsprocessensysteem van de politie. Dezelfde politie levert (deze) gegevens aan bij de Dienst Verkeer en Scheepvaart van Rijkswaterstaat. Deze pleegt een bewerking op deze data (verrijkt ze uit andere bestanden) en creëert zo het BRON-bestand. Dit BRON-bestand gaat naar o.a. VIA als voeding voor het VIA Stat programma. De Viastat cijfers voor 2010 zijn nog niet bekend.

** gemiddelde gemeenten tot 50.000

De Viastat cijfers voor 2010 zijn bekend maar voor de analyse nog niet goed bruikbaar. Als gevolg van aanpassing in de 'Aanwijzing verkeersongevallen' (welke regelt hoe de politie handelt bij verkeersongevallen) wordt sinds 2010 alleen nog een volledige registratie opgenomen van ongevallen als hierover een *Proces Verbaal* (PV) is opgemaakt. Opmaken van een PV gebeurt veelal bij de zwaardere ongevallen, waardoor met name de UMS-ongevallen steeds meer buiten beeld raken. De nieuwe regeling rondom de ongevalregistratie geldt sinds 2010 en de politie is in de loop van dat jaar gestart met de invoering hiervan. Voor de meerjarige ongevallendatabase betekent dit voor 2010 een trendbreuk ten opzichte van eerdere jaren. In 2010 is er dus nog sprake van een overgangssituatie waarbij zowel PV-waardige ongevallen als niet-PV-waardige ongevallen in de ongevallendatabase zitten. Hieraan zijn de zgn Meldkamerongevallen toegevoegd. Dit zijn ongevallen waar de politie niet per se ter plaatse is geweest, maar die wel door ongevalbetrokkenen of –omstanders bij de meldkamer zijn gemeld. De registratieset rondom deze UMS-ongevallen is kleiner dan de gebruikelijke registratie en bestaat uit *datum, tijdstip, gemeente & straatnaam*. Van deze UMS-ongevallen zijn dus geen partijgegevens (over *betrokken voertuigen, personen* etc.) bekend, ook is de locatieaanduiding minder specifiek (veelal zijn de meldkamerongevallen op het *niveau van straatnamen* gekoppeld). Hierdoor is vergelijking met UMS-ongevallen uit voorgaande jaren niet mogelijk en moet bij gebruik van meerdere jaren hiermee rekening worden gehouden.

Tabel 8 bevat de prioriteiten/doelstellingen 2006-2010 op dit veiligheidsveld (voor 1 van de 3 prioriteiten is een streefwaarde vastgesteld).

Verkeersveiligheid	Vergroten van de verkeersveiligheid door middel van het toepassen van de principes 'Duurzaam Veilig'. 25% minder verkeersslachtoffers in 2010 (t.o.v. gemiddelde van de jaren 1997, 1998 en 1999 = 71)
Externe veiligheid	In 2010 is de totale uitvoering en handhaving van de externe veiligheid naar het gewenste niveau gebracht
Rampenbeheersing	Zowel bestuurlijk als operationeel optimaal voorbereid zijn op rampen en grootschalige ongevallen

tabel 8

Over de veiligheidsproblematiek op dit veiligheidsveld is het volgende geconcludeerd in de veiligheidsanalyse

4.1 Thema verkeersveiligheid:

- Huidige prioriteiten: verkeersveiligheid: doelstelling deels gehaald:
 - hoewel sprake is van een afname, is een afname van 25% van het aantal slachtoffers op alle wegen in de gemeente, niet gehaald;
 - het toegenomen aantal (sport)evenementen zorgt voor specifieke problemen met name voor wat betreft de aan- en afvoer en het parkeren van het (auto)verkeer bij evenementen in met name Sportstad en in mindere mate bij het huidige Thialf;
 - inwoners zijn hoewel toenemend, niet heel erg tevreden over de verkeersveiligheid in de gemeente en in hun buurt.

- er zijn geen registraties van snelovertradingen door flitspalen bekend (alleen van staandehoudingen door politie).
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - er is sprake van steeds minder incidenten waarbij alleen sprake is materiële schade; dit heeft zeker ook te maken met het feit dat bij de afwikkeling van deze schade geen hulp van de politie (meer) wordt ingeroepen.

4.2 Thema brandveiligheid:

- Huidige prioriteiten: geen
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - bij de brandweer daalt het aantal brandmeldingen, terwijl het aantal hulpverleningen stijgt;
 - het aantal brandstichtingen daalt;
 - inhaalslag in planvorming brandweer (aanvalsplannen en bereikbaarheidskaarten, jaarlijkse controle en bijstelling);
 - normering opkomsttijden brandweer, focus op risicobeheersing.

4.3 Thema externe veiligheid:

- Huidige prioriteiten: externe veiligheid: doelstelling deels gehaald:
 - de visie op externe veiligheid is nog niet gereed/bestuurlijk vastgesteld;
 - er hebben zich geen externe veiligheidsproblemen voorgedaan in de planperiode.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - de borging van de actualiteit van de online te raadplegen registratiesystemen (voor de risicobronnen zelf (RRGS) en de kwetsbare objecten (ISOR) is een punt van aandacht.

4.4 Thema voorbereiding op rampenbestrijding:

- Huidige prioriteiten: rampenbeheersing: doelstelling gehaald:
 - het gemeentelijke rampenplan is actueel; de deelplannen worden voortdurend geactualiseerd;
 - de gemeentelijke rampenorganisatie is goed voorbereid op haar taak middels voorlichting, opleiding/training en oefening (waaronder alarmering);
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - door de invoering van de Wet veiligheidsregio's per 1 oktober 2010 wordt het gemeentelijk rampenplan vervangen door een regionaal crisisplan, waarbij de gemeente (oranje kolom) haar bijdrage moet (blijven) leveren voor het onderdeel 'bevolkingszorg' (communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, informatie en ondersteuning). Om hieraan een adequate uitvoering te geven gaat op regionale schaal samengewerkt worden.

De huidige aanpak

Belangrijke kenmerken van de huidige aanpak op dit veiligheidsveld zijn:

1. verkeersveiligheid:

- a. enerzijds regionale (strategische) aanpak binnen het Overleg Verkeer en Vervoer Fryslân (eenzijdige afstemming);
- b. anderzijds gemeentelijke uitvoering gericht op educatie, voorlichting en handhaving met ketenpartners (meer integrale afstemming).

Verbeterpunten in de huidige aanpak zijn:

- Bij het verbeteren van de planmatige/structurele afstemming interventies ketenpartners voor overlast wisselende groepen jeugd in wisselende kernen/wijken/buurtten ook expliciet verkeersveiligheid mede in relatie tot middelengebruik betrekken.
- Verbeteren afstemming aanvoer/afvoer/parkeren bij evenementen (m.n. in Sportstad/Thialf).
- Verder stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid, het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn en van de zelfredzaamheid van burgers.

- Verbeteren inzicht in het groepsrisico bij alle risicobronnen (visie Externe veiligheid).

2.2.5 Integriteit en veiligheid

De veiligheidsthema's binnen dit veiligheidsveld zijn

5.1 polarisatie en radicalisering: dit heeft betrekking op dreiging van ideologische groepen/stromingen en de gevolgen daarvan;

5.2 bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit: dit heeft betrekking op verwevenheid van onder- en bovenwereld die zich in de gemeente manifesteert;

5.3 ambtelijke en bestuurlijke integriteit: dit heeft betrekking op belangenverstrengeling en daaruit voortvloeiend strafbaar handelen, maar ook op niet-intentionele handelingen zoals 'verrommeling' van procedures.

Tabel 9 bevat cijfermatige informatie met betrekking tot deze thema's.

indicator	bron	jaar					streefwaarde 2006
		2006	2007	2008	2009	2010	
5.1 Totaal polarisatie en radicalisering (terreurdaden/dreiging)	politie/VNG-BVH-model 5.1	2	2	1	2		
5.2 Totaal georganiseerde criminaliteit	politie/VNG-BVH-model 5.2	152	175	178	167	148	
Drugshandel	politie/VNG-BVH-model 5.2.1	67	79	54	40	38	
Overige incidenten georganiseerde criminaliteit	politie/VNG-BVH-model 5.2.2	85	96	124	127	110	
BIBOB: aantal getoetste aanvragen		5	5	5	5	5	
BIBOB: aantal geweigerde aanvragen		0	0	0	0	0	
5.3 ambtelijke en bestuurlijke integriteit							
aantal gerapporteerde ambtelijke integriteitschendingen	gemeente	-	-	-	-	-	
aantal gerapporteerde bestuurlijke integriteitschendingen	gemeente	-	-	-	-	1	

tabel 9

Tabel 10 bevat de prioriteiten/doelstellingen 2006-2010 op dit veiligheidsveld

Wet BIBOB	Voorkomen van het faciliteren van criminaliteit in en rondom horecabedrijven, coffeeshops, seksinrichtingen en speelautomatenhallen.
------------------	--

tabel 10

Over de veiligheidsproblematiek op dit veiligheidsveld is het volgende geconcludeerd in de veiligheidsanalyse

5.1 Thema polarisatie en radicalisering:

- Huidige prioriteiten: geen.
- Ontwikkelingen/wat opvalt: geen.

5.2 Thema georganiseerde criminaliteit:

- Huidige prioriteiten: Wet BIBOB: doelstelling gehaald:
 - er zijn geen vergunningen geweigerd op grond van de Wet BIBOB; wel is bekend dat van het BIBOB-beleid mogelijk een beperkte preventieve werking uitgaat.
- Ontwikkelingen/wat opvalt:
 - drugshandel neemt gestaag af.

5.3 Thema ambtelijke en bestuurlijke integriteit:

- Huidige prioriteiten: geen.
- Ontwikkelingen/wat opvalt: geen.

De huidige aanpak

Belangrijke kenmerken van de huidige aanpak op dit veiligheidsveld zijn:

1. polarisatie en radicalisering:
 - a. geen locale aanpak.
2. georganiseerde criminaliteit:
 - a. voornamelijk strafrechtelijke aanpak (hoge prioriteit OM en politie).
3. ambtelijke en bestuurlijke integriteit:
 - a. beveiliging informatie: vertrouwen in medewerkers, maar bij schendingen actie.
 - b. gedragscodes/protocol integriteitschendingen: accent op procesbeschrijving, minder op omschrijving schendingen zelf.

Verbeterpunten in de huidige aanpak zijn:

- Verhogen meldingsbereidheid van bestuurders en ambtenaren van (verbale) agressie om zo tot dossiervorming te kunnen komen (politie).

Bijlage 2 Overlegsstructuren

1. beleidsniveau:

- a. lokaal driehoeksoverleg tussen burgemeester, officier van justitie en teamchef politie Fryslân, team Heerenveen (hierna 'politie');
- b. regulier politieoverleg tussen burgemeester en teamchef politie Fryslân, team Heerenveen;
- c. veiligheidsoverleg sc Heerenveen tussen burgemeester, officier van justitie, teamchef politie, directie sc Heerenveen en directie Hulpverleningsdienst Fryslân;
- d. bestuurlijk overleg burgemeester, bestuur van de Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Heerenveen en van de Heerenveense Ondernemers Vereniging;
- e. bestuurlijk overleg burgemeester en wethouder jeugd met besturen scholen voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs;
- f. bestuurlijk overleg wethouder economische zaken en wethouder openbare ruimte met bestuur HOV en KHN afdeling Heerenveen;
- g. bestuurlijk overleg burgemeester en wethouder economische zaken met Ondernemerkring Heerenveen en CWH
- h. algemeen bestuur Hulpverleningsdienst Fryslân (burgemeester);
- i. algemeen bestuur Regionaal College (politie) (burgemeester).
- j. portefeuillehoudersoverleg VFG onderwijs, jeugd en sport;
- k. portefeuillehoudersoverleg VFG bestuur en veiligheid;

2. uitvoering:

a. intern:

- i. integraal horeca-overleg: handhaving, vergunningverlening, specialist veiligheid/IVZ-coördinator (ad hoc politie, evenementencoördinator);
- ii. afstemmingsoverleg gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie.

b. met externe partners:

- i. overleg veiligheid & leefbaarheid tussen gemeente, politie en Caleidoscoop;
- ii. Centrecourtoverleg -aankpak overlast jeugd(groepen)- , een overleg tussen Caleidoscoop, politie, gemeente en VNN;
- iii. casusoverleg voetbalgerelateerd geweld tussen gemeente, politie, sc Heerenveen, openbaar ministerie en reclassering;
- iv. casusoverleg Sociaal Team;
- v. casusoverleg tussen gemeente, politie en woningbouwcorporaties Accolade en Woonfriesland;
- vi. ambtelijk horeca-overleg tussen gemeente en bestuur KHN-afdeling Heerenveen;
- vii. horeca centrum overleg tussen gemeente, politie, individuele horecabedrijven in centrum Heerenveen en taxibedrijf;
- viii. horeca voetbal overleg tussen gemeente, politie, bestuur KHN-afdeling Heerenveen en bestuur HOV;
- ix. vooroverleggen en evaluatieoverleggen (grootschalige/risicovolle) evenementen met gemeente, politie, brandweer, Hulpverleningsdienst Fryslân en organisatoren evenementen;
- x. beheergroep Veilige bedrijfsterreinen onder regie van de Coöperatieve Werkmaatschappij Heerenveen ondersteund door het Regionaal Platform Criminaliteitsbeheersing Fryslân;
- xi. overleg GGZ, politie en gemeente;
- xii. regionaal overleg ambtenaren integrale veiligheid (IVZ-overleg) en rampenbeheersing (AOV-overleg).

- xiii. Overleg jaarwisseling tussen gemeente, politie en Hulpverleningsdienst Fryslân;
- xiv. Ambtelijk overleg voorbereiding rampenbestrijding en crisisbeheersing tussen gemeente en Skarsterlân, Lemsterland, Ooststellingwerf, Weststellingwerf, Opsterland en Gaasterlân-Sleat.
- xv. Plenair Overleg Oranje Kolom, overleg tussen de Friese gemeentesecretarissen en de Hulpverleningsdienst Fryslân m.b.t. de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Bijlage 3 Evaluatierapportage Op Schaal, Nota integrale veiligheid gemeente Heerenveen, stagedocument W.J. Bijker, juni 2010.

Samenvatting

De resultaten van de evaluatie van de Op Schaal Nota integrale veiligheid, die gericht was op het bepalen van de waarde van het integrale veiligheidsbeleid (gedurende de afgelopen 2 jaar), wijzen uit dat het zeer positief is ontvangen bij de resultaatverantwoordelijken. Om te komen tot deze conclusie zijn er gesprekken gevoerd met een aantal resultaatverantwoordelijken. Deze zijn gevraagd naar hun ervaring en hun mening over het integrale veiligheidsbeleid in de Gemeente Heerenveen. Hierbij hebben zij aangegeven wat zij de plus- en minpunten vinden van het beleid en geven zij aanbevelingen op het gevoerde beleid.

De voornaamste pluspunten die zijn toegekend aan het beleid zijn:

- Geen versnippering meer in de verschillende veiligheidsaspecten;
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid;
- Meer duidelijkheid;
- Betere samenwerking en communicatie;
- De nota en het uitvoeringsprogramma bieden een handvat.

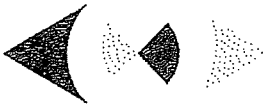
Als voornaamste minpunten werden de volgende dingen gezegd:

- Er zijn te veel doelstellingen gekozen;
- De doelen zijn te breed en te detaillistisch omschreven in de nota;

De belangrijkste aanbevelingen die zijn gedaan zijn:

- In het uitvoeringsprogramma concrete maatregelen koppelen aan doelen; Wie doet wat, wanneer en hoe?
- Prioriteren in doelstellingen;
- Nota inkorten, minder beschrijvend en sommige thema's samenvoegen of weglaten;
- Goed blijven communiceren en overlegstructuren behouden.

Bijlage 4

participatie

meedenken is meedoen

Gemeente Heerenveen
T.a.v. Burgemeester en Wethouders
Postbus 15.000
8440 GA HEERENVEEN

Crackstraat 2
Postbus 15000
8440 GA Heerenveen

telefoon (0513) 617 565
participatieraad@heerenveen.nl

uw brief van:

-

ons kenmerk:

HW

bijlage:

-

datum:

26 september 2011

Onderwerp: advies prioritering Integrale Veiligheid 2011-2014

Geacht College,

Hoewel de Participatieraad in eerste instantie had besloten geen advies uit te brengen met betrekking tot de Prioritering Integrale Veiligheid 2011-2014 (brief d.d. 21-06-2011), willen wij dat alsnog graag doen. De reden hiervoor is dat de projectleider(mevrouw A. Teuben) naar aanleiding van bovenvermelde brief contact heeft gezocht met de Participatieraad en in een gesprek nadere uitleg heeft gegeven. Daarnaast heeft zij de aanvankelijk ontbrekende Veiligheidsrapportage toegezonden. Een en ander heeft er toe geleid dat wij ons nu wel in staat voelen een advies uit te brengen over de Prioritering Integrale Veiligheid 2011-2014.

Op basis van de Veiligheidsrapportage komt de projectgroep tot mogelijke beleidsversterkingen / verbeterpunten binnen vier beleidsterreinen, te weten

- Veilig wonen en leven in je eigen buurt
- Zorg voor jeugd en jongeren
- Veilig ondernemen en uitgaan
- Borging fysieke veiligheid

De projectgroep heeft aangegeven dat de keuze voor deze vier niet betekent dat andere aandachtsvelden zullen worden verwaarloosd.

De Participatieraad heeft zich met name gericht op beide eerste terreinen en kan zich vinden in de keuze hiervoor. Het ligt o.i. niet op de weg van de Participatieraad om een keuze te maken uit de voorgestelde verbeterpunten. Wij hebben echter een punt gemist dat nadrukkelijk meer uitgesproken aandacht verdient. Uit de rapportage blijkt een toename van het aantal incidenten van huiselijk geweld van 34 in 2006 tot 202 in 2010. In de analyse wordt deze forse toename slechts ten dele verklaard door een toegenomen aangiftebereidheid.

Hoewel de projectleider desgevraagd zei dat voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld impliciet is meegenomen in de verbeterpunten, vindt de Participatieraad dit volstrekt onvoldoende en adviseert om dit punt expliciet en nadrukkelijk als prioriteit op te nemen in het op te stellen veiligheidsplan.

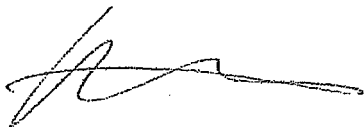
Naast bovenstaand advies hebben wij nog een aantal opmerkingen:

- De kwantificering met betrekking tot de verschillende veiligheidsthema's gebeurt aan de hand van indicatoren. Deze moeten derhalve zeer zorgvuldig gekozen worden en moeten betrouwbaar, zuiver, zinvol en los van andere mogelijke invloeden te meten zijn.
- Bij enkele veiligheidsthema's (o.a. jeugd en veiligheid) ontbreekt bij een aantal indicatoren de cijfermatige onderbouwing. Dit is niet wenselijk.
- Aangegeven wordt dat partners zowel als inwoners betrokken zijn bij de veiligheidsanalyse. De Participatieraad zet vraagtekens bij de manier waarop dit is gebeurd. Zo hebben slechts vijf plaatselijke belangen / wijkbesturen gereageerd op een korte enquête, waarbij ook tijdsdruk werd vermeld en hebben ook veel scholen niet gereageerd op de vragenlijst. De benadering had directer en systematischer gekund en er had meer aandacht gevestigd moeten worden op het belang van burgers om mee te werken.
- De Participatieraad vindt dat in het uitvoeringsplan beter en systematischer met de burgers moet worden gecommuniceerd en dat dit niet beperkt moet blijven tot contacten met wijkplatforms en plaatselijke belangen. Tijdige en goede communicatie is van groot belang om de inwoners mee te krijgen.

Wij zien uw reactie graag, volgens afspraak, binnen 14 dagen tegemoet.

Hopend u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,
Namens de Participatieraad.

J.J.M. Bosman,
Voorzitter

Aan de gemeenteraad

Registratienummer: GF11.20097 **Datum:** 25 oktober 2011
Agendapunt: 11

Portefeuillehouder: De heer T.J. van der Zwan **Behandelend ambtenaar:** Mevrouw A.C. Teuben-Bokma

Onderwerp:
Integraal Veiligheidsbeleid 2011 t/m 2014

Voorstel:

de kadernota 'Op Maat, integraal veiligheidsbeleid 2011 t/m 2014 gemeente Heerenveen' vaststellen met als prioriteiten:

1. (huiselijk) geweld in de buurt
 2. GHB en andere middelen
 3. (Voetbal)geweld op straat
 4. Overlast jeugd
 5. Fysieke veiligheid
-

1. Inleiding

Het huidige Integrale Veiligheidsbeleid is na een intensieve voorbereidingsperiode uiteindelijk vastgesteld op 17 maart 2008 door de raad in de nota "Op Schaal, Nota integrale veiligheid gemeente Heerenveen". De nota behelst een beleidskader tot 2010.

Naast het feit dat de nota een bepaalde looptijd had, is er een aantal ontwikkelingen geweest die aanleiding geven om het huidige integrale veiligheidsbeleid te actualiseren:

- Behalen van een aantal inhoudelijke doelstellingen uit de nota (zie bijlagenboek bij kadernota, bijlage 1).
- Ontwikkelingen waardoor het stellen van prioriteiten meer dan ooit nodig is:
 - noodzakelijke bezuinigingen zowel bij gemeente, politie en OM als overige ketenpartners;
 - daarmee samenhangende takendiscussie bij alle bij veiligheid betrokken partners, waarbij een terugtrekkende beweging is te zien naar de kerntaken;
 - daaruit voortvloeiende veranderende gemeentelijke bestuursstijl: terugtrekken, dereguleren, sturen op zelfredzaamheid en participatie en meer gericht op preventie binnen allerlei flankerende beleidsterreinen (b.v. jeugd- en onderwijsbeleid);
 - verharding en vergroving samenleving en daarmee veranderende rol van de burgemeester: naast burgervader soms ook boeman. De burgemeester heeft een toenemend aantal bevoegdheden –ook die welke in de eerste plaats niet alleen meer zien op de handhaving van de openbare orde- (zie hierna) en is genoodzaakt deze steeds vaker in te zetten, als sluitstuk in de ketenaanpak. Hierbij is integrale planvorming en afstemming in de uitvoering –mede gelet op voorgaande ontwikkelingen- noodzakelijk;

- gewijzigde prioriteiten minister die gevolgen hebben voor politie en OM (zowel landelijk als regionaal) en die op lokaal niveau vertaald moeten worden en daarmee van invloed zijn op de inzet van politie en OM en daarmee ook de overige partners.
- Wijzigingen in regelgeving die recent hebben plaats gevonden en zullen plaats vinden met betrekking tot taken en bevoegdheden van de raad, het college en de burgemeester voor wat betreft veiligheid in zijn algemeenheid en specifieke veiligheidsthema's, waarvan de belangrijkste zijn:
 - Wet regie rol gemeente: de (verplichte) regie over het lokaal veiligheidsbeleid ligt op grond van de Gemeentewet bij het lokale bestuur. Gelet op artikel 172, lid 1 is met name de burgemeester belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Er is in 2010 een wetsvoorstel ingediend om tot versteviging van de regierol te komen middels het invoeren van twee maatregelen: de gemeenteraad is verplicht ten minste één maal per 4 jaar een integraal veiligheidsplan vast te stellen en de burgemeester heeft een zorgplicht om toe te zien op het lokaal veiligheidsbeleid.
 - Gemeentewet: deze kent enkele specifieke (aanwijzings)bevoegdheden voor de raad en een steeds groter wordend aantal taken en bevoegdheden voor de burgemeester ten behoeve van de handhaving van de openbare orde. De afgelopen jaren zijn naast de 'klassieke' een aantal nieuwe bevoegdheden opgenomen met betrekking tot: aanwijzing veiligheidsrisicogebied in verband met preventief fouilleren op wapens, cameratoezicht op openbare plaatsen, sluiten van panden, bestuurlijke ophouding, tijdelijk uit huis plaatsen plegers huiselijk geweld en meest recent gebieds- en groepsverbod en meldingsplicht bij ernstig (voetbal) vandalisme en overlast. Op een aantal terreinen heeft de minister van Veiligheid en Justitie het voornemen aanvullende wetgeving te laten vaststellen: uitbreiding mogelijkheden preventief fouilleren en verantwoordelijkheid burgemeester voor klachtenafhandeling;
 - Bijzondere wetten: ook in een aantal bijzondere wetten zijn aan de burgemeester bevoegdheden toegekend m.b.t. de openbare orde: Opiumwet, Wet openbare manifestaties en Drank- en horecawet. In een aantal bijzondere wetten zijn wetswijzigingen aanstaande die gevolgen hebben voor de taken van de gemeente c.q. burgemeester: Drank- en horecawet (o.a vergunningverlening door burgemeester i.p.v. college en integrale handhaving door gemeente i.p.v. deels nu nog Voedsel en Waren Autoriteit) en de Wet op de jeugdzorg (aanwijzing door burgemeester van instantie die coördinatie van de zorg op zich moet nemen). Met name deze laatste bevoegdheid strekt zich heel direct uit tot de persoonlijke levenssfeer en raakt slechts subsidiair de openbare orde; een ontwikkeling die met het Tijdelijk huisverbod in gang is gezet;
 - Politiewet 20..: er is in juni 2011 een wetsvoorstel tot het wijziging van de Politiewet 1993 ingediend bij de Tweede Kamer die de invoering van een nationale politie beoogd. Daarbij worden de huidige 26 regionale korpsen teruggebracht tot 10. Friesland gaat dan op in een nieuwe noordelijke regio Friesland, Groningen en Drenthe. Uitgangspunt is dat het lokale gezag niet veranderd: de burgemeester en de officier van justitie maken samen afspraken over de inzet van de politie. Aansturing door de burgemeester gebeurt op grond van een veiligheidsplan. De nieuwe schaal waarop de politie en ook het OM worden georganiseerd, is ongetwijfeld van invloed op de aansturingsmogelijkheden van de burgemeester.
 - Wet veiligheidsregio's: op 1 oktober 2010 is de Wet Rampen en Zware Ongevallen (WZRO) vervangen door de Wet Veiligheidsregio's. Op grond van deze nieuwe wet moeten gemeenten ter voorbereiding op, tijdens en na een ramp of crisis als volwaardige vierde kolom naast brandweer, politie en Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) hun bijdrage leveren voor wat betreft het onderdeel "bevolkingszorg". De gemeentelijke rampenplannen dienen vervangen te worden door een regionaal crisisplan, in Friesland naar verwachting najaar 2011;
 - Wet OM-afdoening (bestuurlijke strafbeschikking): sinds 2009 is deze wet ook van toepassing op gemeenten. Daarbij wordt de gemeente in staat gesteld zelf (in plaats van de politie) tegen kleine overtredingen in de openbare ruimte op te

traden en de overtreders als sanctie een bestuurlijke strafbeschikking op te leggen; hiermee is een directe relatie gelegd met de (kern)takendiscussies bij de betrokken partners.

- Aanpassing landelijke methodiek Kernbeleid Veiligheid.
- Optimalisering regionale afstemming gemeenten, politie en openbaar ministerie van het integraal veiligheidsbeleid in Fryslân.
- Uitkomsten uitgevoerde evaluatie (op proces) als stageopdracht van de huidige nota (zie bijlagenboek bij kadernota, bijlage 3).

2. Procesbeschrijving

Het vaststellen van een gemeentelijk Veiligheidsplan (= kadernota) één keer per 4 jaar is binnen afzienbare tijd met de invoering van de Wet regierol een wettelijke verplichting voor de gemeenteraad (wijziging Gemeentewet). Er bestaat een landelijke methodiek om dit integrale veiligheidsbeleidsplan vorm te geven, het Kernbeleid Veiligheid. Deze methodiek wordt door alle ketenpartners in Nederland gevolgd en is onlangs geoptimaliseerd; het biedt de benodigde structuur om integraal veiligheidsbeleid te ontwikkelen, uit te voeren, te evalueren en bij te stellen.

Daarom is bij het actualiseren van het integrale veiligheidsbeleid van de gemeente Heerenveen deze methodiek opnieuw gevolgd binnen een projectstructuur waaraan de politie (team Heerenveen) heeft deelgenomen.

startnotitie

Als eerste stap in deze methodiek werd door de raad op 7 maart 2011 een startnotitie vastgesteld (zie hiervoor de ter inzage liggende stukken), waarin de projectopdracht en het eindresultaat zijn omschreven: het evalueren van de doelen en maatregelen uit de huidige visie, waarbij op grond van deze evaluatie en in verband met de geschetste nieuwe ontwikkelingen/knelpunten het beleid ge(her)formuleerd moest worden, onder afstemming met doelstellingen collegeprogramma, flankerend beleid en met de externe partners.

veiligheidsanalyse

Vervolgens werd in fase twee de veiligheidsanalyse c.q. de evaluatie van het vigerende beleid uitgevoerd. Deze is gebaseerd op informatie verkregen via:

- bestudering van interne en externe documenten en gegevensregistraties
- interviews met interne en externe veiligheidspartners
- anderszins geraadpleegde externe veiligheidspartners
- het overleg van de ad hoc werkgroep/projectgroep Integrale Veiligheid.

prioritering

De veiligheidsanalyse c.q. evaluatie heeft een viertal terreinen in het bijzonder onder de aandacht gebracht waarbinnen de prioriteiten/beleidsversterkingen voor het de periode 2011-2014 gezocht moeten worden (zie voor conclusies en aanbevelingen het bijlagenboek bij de kadernota, bijlage 1: samenvatting veiligheidsanalyse/evaluatie):

- veilig wonen en leven in de eigen buurt
- zorg voor jeugd en jongeren
- veilig ondernemen en uitgaan
- borging fysieke veiligheid.

Van groot belang is te onderkennen dat in bijgaande kadernota prioriteiten worden gesteld, waarbij binnen de prioriteit in de aanpak alleen bepaalde extra accenten zullen worden gelegd. Daarnaast wordt nog een aantal thema's benoemd waarbij de inzet gericht blijft op het handhaven van een bepaalde basisniveau. Dit betekent dat er ook nog een aantal veiligheidsthema's geen aandacht zullen krijgen de komende beleidsperiode. Dit gaat dan met name om thema's/onderwerpen waarbij sprake is van een laag veiligheidsrisico en waarbij de inwoners en ondernemers in toenemende mate moeten worden aangesproken op de eigen verantwoordelijkheid.

Een en ander betekent dat wij bij de uitvoering ons gaan focussen op maatregelen die

betrekking hebben op de genoemde prioritaire thema's. Uiteraard zullen wij daarover helder communiceren.

consultatie

Op 16 juni 2011 is de raad geconsulteerd over deze terreinen waarbinnen de mogelijke prioriteiten gezocht moesten worden; de commissie Algemene zaken sprak zijn steun hiervoor uit. De algemene opmerkingen van de leden zijn verwerkt in deze kadernota.

kadernota

De vast te stellen kadernota is zoals gezegd tevens een weerslag van de uitgevoerde evaluatie van de doelstellingen uit de vigerende nota. Dit betekent dat naast de inhoudelijke doelstellingen, ook de visie en uitgangspunten zijn geëvalueerd en daar waar noodzakelijk, aangepast.

Deze kadernota wordt jaarlijks uitgewerkt door het college in een uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan wordt jaarlijks geëvalueerd; op grond van de uitkomsten wordt het uitvoeringsplan zo nodig bijgesteld en opnieuw vastgesteld, steeds binnen de kaders van deze nota. Dit is een voortzetting van de huidige werkwijze sinds 2009.

Daarnaast vindt 3 maal per jaar een integrale veiligheidsrapportage plaats met betrekking tot alle veiligheidsdomeinen, ook die waarop het primaat ligt bij de politie en het openbaar ministerie en die om die reden ook niet zijn opgenomen in de kadernota.

Tot slot is in dit verband belangrijk te vermelden dat binnen de regio Fryslân gewerkt wordt aan een nog verdere harmonisatie van het Integraal Veiligheidsbeleid van de gemeenten met als basis het Kernbeleid Veiligheid. Dit is mede ingegeven door het feit dat zowel het OM als de politie regionaal zijn georganiseerd, nu nog op het niveau van Fryslân, met de invoering van de nationale politie –naar verwachting per 1 januari 2012– met Groningen en Drenthe. Doel van de harmonisatie is het op elkaar afstemmen van de lokale prioriteiten, de aanpak en het monitoren van het beleid. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor het IVZ-platform Fryslân (alle ambtenaren IVZ van de gemeenten, de politie en het OM) waar de harmonisatie concreet wordt voorbereid (opstellen van formats); nu nog alleen ten behoeve van de rapportage, straks ook ten behoeve van de beleidsvorming.

3. Burgerparticipatie

De burgers zijn conform de startnotitie betrokken bij de beleidsontwikkeling. De mate waarin en de manier waarop dit is gedaan, is bepaald aan de hand zgn. 'burgerparticipatieladder'. Daarmee is bepaald welke doelgroepen benaderd moeten worden, welke informatie nodig is, hoe we die informatie krijgen en vooral ook wat we kunnen/moeten/willen met de informatie (zie bijlage 1 Burgerparticipatie bij de ter inzage liggende veiligheidsrapportage/evaluatie). De partners inclusief inwoners zijn op diverse manieren benaderd: enquêtes voor alle Plaatselijke Belangen/wijkbelangen en schoolbesturen over mogelijke prioriteiten en de Participatieraad is gevraagd advies uit te brengen. De uitkomsten van de enquêtes onder de bewoners over specifieke problemen in hun wijk zijn met name bruikbaar ten behoeve van het ontwikkelen van wijk(veiligheids)plannen; hetzelfde geldt grotendeels ook voor de inbreng van de scholen. Meest genoemde thema's door hen zijn (jeugd)overlast en verkeersveiligheid/parkeren.

Naar aanleiding het advies en de opmerkingen van de Participatieraad d.d 26 september 2011 (zie bijlagenboek bij de kadernota, bijlage 4) wordt het volgende opgemerkt:

- aanpak huiselijk geweld: is expliciet opgenomen als prioriteit in de kadernota;
- kwantificering: de meeste indicatoren die worden gebruikt in de kadernota zijn afkomstig uit de methodiek Kernbeleid Veiligheid en hebben daarmee een zorgvuldig tot stand gekomen basis. De indicatoren zijn hier en daar aangevuld door de lokale professionals met andere voor Heerenveen goed werkbare indicatoren. Er is in de kadernota een zo klein mogelijke selectie gemaakt uit de in

de analyse opgenomen indicatoren om tot een efficiënte monitoring en rapportage te kunnen komen;

- ontbreken scores bij sommige indicatoren deze zijn daar waar mogelijk aangevuld (betreft indicatoren uit het 'oude' veiligheidsbeleid);
- betrokkenheid burgers bij beleidsvorming: zoals gezegd is in de veiligheidsrapportage/evaluatie in bijlage 1 (Burgerparticipatie) aangegeven wanneer, hoe en waarom de burgers zijn betrokken bij de totstandkoming van de kadernota: gezien de voorafgaande grondige analyse van alle betrokken partners van de veiligheid in Heerenveen mede op grond van objectieve gegevens en geraadpleegde uitkomsten van bewonersenquête's m.b.t. subjectieve veiligheid, werd er geen toegevoegde waarde verwacht van het bevragen van inwoners in zijn algemeenheid over veiligheid. Om ervoor te zorgen dat er niets werd gemist aan de voorkant, werd afgesproken om de conclusies van de werkgroep uit de Veiligheidsanalyse schriftelijk voor te leggen aan genoemde verenigingen/ besturen. Daarbij werden niet alleen de mogelijke prioriteiten voorgelegd, maar is ook gevraagd naar aanvullingen daarop;
- betrokkenheid burgers bij uitvoering: zoals in de kadernota is aangegeven, worden de burgers en ondernemers (opnieuw) betrokken bij het signaleren, voorkomen en oplossen van onveiligheid in hun wijk, bij de voorbereiding op het opstellen van wijk(veiligheids)plannen. Daarnaast is zorgen voor draagvlak (b.v. door middel van communicatie) één van de uitgangspunten bij het bereiken van de doelstelling van het integraal veiligheidsbeleid en dit is dan ook als zodanig benoemd in de kadernota (zie kadernota onder punt 3.2.2 'draagvlak').

4. Financiën

Voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid zijn voldoende middelen noodzakelijk. Onderscheid moet daarbij worden gemaakt tussen de kosten van de aanpak van prioriteiten en overige thema's, de kosten van voorzieningen voor algemene sturing en coördinatie en benodigde flexibele financiële ruimte.

Een deel van deze middelen is binnen andere beleidsvelden beschikbaar binnen bestaande budgetten of is/wordt aangevraagd (zoals jeugdbeleid, verkeersbeleid, externe veiligheidbeleid, brandweerbepaling, toezicht- en handhavingsbeleid, BIBOB-beleid).

Binnen de kaders van dit integrale veiligheidsbeleid wordt jaarlijks door het college bepaald welke activiteiten worden uitgevoerd. Voor de financiering van (nieuwe) activiteiten dient jaarlijkse afstemming te worden gezocht binnen de bestaande budgetten.

Voor wat betreft de **extra inzet** boven de bestaande maatregelen m.b.t. de **prioriteiten** voor komende beleidsperiode kan het volgende worden opgemerkt (zie voor de extra inzet per prioriteit de kadernota, vanaf blz. 7):

1. (huiselijk) geweld in de buurt: de middelen hiervoor moeten komen uit de bestaande budgetten; voor buurtbemiddeling zijn in de V&P nota 2011 middelen gereserveerd voor 2012 en 2013 uit het budget Integrale Veiligheid (financiën) en uit Handhaving; deze zijn aangemeld voor de begroting 2012;
2. GHB en andere middelen: zie onder punt 4.
3. (voetbal) geweld op straat: deze kan uit bestaand budget worden gefinancierd. Ten aanzien van het middelengebruik geldt dat er geen financiële middelen beschikbaar zijn vanaf 2013 (zie verder hierna onder punt 4). De integrale aanpak van voetbalgerelateerd geweld vraagt –tijdelijk- extra (juridische) capaciteit (intensieve aanpak harde kern). Dit is opgenomen in de V&P nota 2011 als beleidsmatige ontwikkeling. Hiervoor zullen bij de begroting 2012 tijdelijke financiële middelen worden gevraagd.
4. overlast jeugd: voor wat betreft dit thema is het belangrijk aansluiting te zoeken

bij de ontwikkeling van het gemeentelijk Jeugd- en Onderwijsbeleid. Daarin zijn verscheidene beleidsontwikkelingen gaande die een sterke relatie hebben met "jeugd en veiligheid". De toekomstige transitie van de provinciale jeugdzorg naar de gemeentelijke jeugdzorg is waarschijnlijk de belangrijkste daarvan. Daarnaast heeft dit betrekking op onder meer de volgende beleidsthema's:

- a. Jeugd-, alcohol en drugsbeleid 2009 – 2012
- b. Centrum voor Jeugd- en Gezin (CJG)
- c. Gemeentelijk Jongerenwerk & jongerencentrum Casa
- d. Centercourt
- e. Sociaal team

Ten aanzien van de financiën van deze thema's kan het volgende worden gezegd: Ad a. Financiering loopt af per 1-1-2013, Ad b. Voor het CJG worden ook de komende jaren structureel middelen ontvangen van het Rijk. Nog onduidelijk is wat de gevolgen zijn van de transitie van de jeugdzorg voor deze middelen. Ad c. De financiering van het jongerencentrum, waaronder een deel jongerenwerk, loopt af per 1-1-2012. Ad d. Betreft een samenwerkingsverband waarin gemeente, welzijn en politie samenwerken. Daarvoor zijn geen structurele middelen beschikbaar. Ad e. De versterking van het sociaal team kan worden gefinancierd vanuit de bestaande middelen. Genoemde thema's bevorderen mede de integrale veiligheid in de gemeente Heerenveen. Om deze onderdelen te borgen, is het van belang deze structuur te handhaven en waar nodig uit te breiden.

5. fysieke veiligheid: de middelen hiervoor komen uit bestaande budgetten. In het kader van toekomstig verkeersmanagement bij evenementen wordt gekoerst op financiering uit het RSP pakket 'gebiedontwikkeling Heerenveen' (met mogelijke cofinanciering door andere partners).

De **andere thema's** worden uit bestaande budgetten gefinancierd.

Kosten van voorzieningen voor algemene sturing en coördinatie: de bestaande middelen voor wat betreft capaciteit met betrekking tot het coördineren van de huidige integrale veiligheidstaken lijken op dit moment voldoende (specialisten veiligheid). Voor wat betreft de algemene sturing geldt, dat er geen middelen beschikbaar zijn voor het monitoren van de subjectieve veiligheid (integrale veiligheidsmonitor op wijkniveau, zie paragraaf 3.2.8). Dit is wel opgenomen in de V&P nota 2011 als beleidsmatige ontwikkeling. Op meer plaatsen in de organisatie is behoefte aan het monitoren van beleid. In samenhang daarmee zullen middelen gevonden moeten worden binnen de bestaande budgetten.

Flexibele financiële ruimte: er is voor integrale veiligheid een beperkt budget beschikbaar, waaruit jaarlijkse een aantal structurele en een aantal tijdelijke maatregelen betaald worden welke zijn opgenomen in het jaarlijks uitvoeringsplan.

Ter inzage liggende stukken:

- 'Op Schaal, nota integrale veiligheid Gemeente Heerenveen 2006-2010'
- Startnotitie actualisatie integraal veiligheidsbeleid 2011-2014
- veiligheidsrapportage/evaluatie d.d. 17 mei 2011
- advies Participatieraad d.d. 26 september 2011

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris,

de heer F.H. Perdok

de burgemeester,

de heer T.J. van der Zwan

Gemeenteraad

Onderwerp: Integraal Veiligheidsbeleid 2011 t/m 2014
Registratienummer: GF11.20097

De raad van de gemeente Heerenveen;

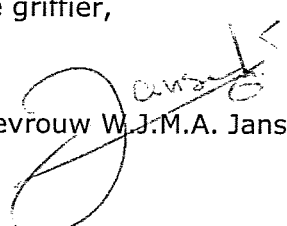
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 25 oktober 2011;

BESLUIT:

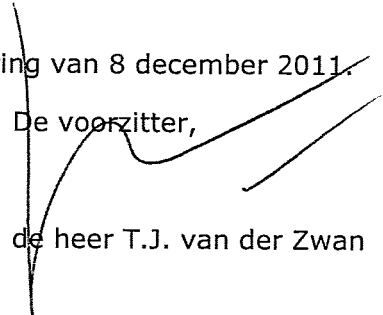
de kadernota 'Op Maat, integraal veiligheidsbeleid 2011 t/m 2014 gemeente Heerenveen' vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 8 december 2011.

De griffier,

mevrouw W.J.M.A. Jansen

De voorzitter,

de heer T.J. van der Zwan

Aan geadresseerde

/ BETREFT

onderwerp: kadernota integrale veiligheid 2011 t/m 2014 gemeente Heerenveen

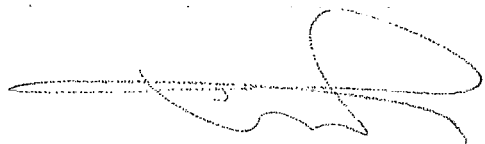
Het bijgaande wordt u –onder dank zeggend voor uw inbreng- zonder begeleidend schrijven toegezonden.

- ☒ Ter kennisneming
- ☐ Ter oriëntatie
- ☐ Ter goedkeuring
- ☐ Ter registratie
- ☐ Voor vergadering/bespreking op
- ☐ Volgens afspraak/verzoek
- ☐ N.a.v. uw brief/tel. d.d.
- ☐ Met verzoek om nadere inlichtingen/advies
- ☐ Met verzoek voor nadere behandeling te willen zorgdragen
- ☐ Gelieve door te zenden aan
- ☒ Kan worden behouden
- ☐ Na inzage/ondertekening graag retour:
- ☒ Afhankelijk van het onderwerp wordt u betrokken bij de uitvoering van de maatregelen die genoemd worden in de bijgaande nota en het bijbehorende uitvoeringsplan 2012. Tegen die tijd ontvangt u ook het uitvoeringsplan dat binnenkort door het college wordt vastgesteld.

/ DOORKIESNUMMER

0513-617826, A.C. Teuben-Bokma specialist veiligheid(openbare orde)/ coördinator
Integrale Veiligheid

/ HANDTEKENING

Datum: 20 december 2011